

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva

Diplomová práce

Územní řízení s posuzováním vlivů staveb na životní prostředí

VARGOVÁ Šárka

© 2016 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Šárka Vargová

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Územní řízení s posuzováním vlivů staveb na životní prostředí

Název anglicky

Control territorial impact assessment of structures on the environment

Cíle práce

Cílem práce je ověřit opodstatněnost zdlouhavého správního řízení při povolování staveb podléhajících vyhodnocení vlivů na životní prostředí a na základě získaných poznatků navrhnout řešení vedoucí ke zlepšení situace.

Metodika

1. Soustředění a rozbor právních předpisů a literatury
2. Konzultace s vedoucí práce
3. Vypracování teoretické části práce a její vyhodnocení
4. Získání a prostudování konkrétních materiálů
5. Vyhodnocení získaných dat
6. Sumarizace výsledků , jejich vyhodnocení, návrh řešení

Doporučený rozsah práce

60 – 80 stran

Klíčová slova

Stavební zákon, územní řízení, EIA, rozhodnutí, vliv na životní prostředí

Doporučené zdroje informací

Dudová Jana, Právo na ochranu veřejného zdraví – ochrana veřejného zdraví před rizikovými faktory venkovního prostředí, vydavatelství: Linde Praha 2011, ISBN: 978-80-7201-854-3
Dvořák Libor, Oznámení a zjišťovací řízení, vydavatelství: Praha- Ministerstvo životního prostředí, 2010, ISSN 1801-6901
Malý Stanislav, Stavební zákon komentář, vydavatelství: Wolters Kluwer ČR, a.s., Praha 2013, ISBN 978-807357-985-2
Müllerová Hana, Hemčíková Petra, Nové přístupy k implementaci Aarhuské úmluvy v ČR, vydavatelství Ústav státu a práva AV ČR, 2014, ISBN: 978-80-87439-16-6
Roztočil Aleš, Hrušová Klára, Lachmann Martin, Potěšil Lukáš, Stavební zákon komentář, vydavatelství: C.H. Beck, Praha 2013, ISBN 978-80-7400-462-9
Vedral Josef, Správní řád komentář, vydavatelství: BOVA POLYGON, Praha 2006, ISBN 80-7273-134-3

Předběžný termín obhajoby

2015/16 LS – PEF

Vedoucí práce

JUDr. Daniela Světlíková

Garantující pracoviště

Katedra práva

Elektronicky schváleno dne 27. 10. 2015

JUDr. Jana Borská

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 11. 11. 2015

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 15. 03. 2016

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Územní řízení s posuzováním vlivů staveb na životní prostředí" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 30.3.2016

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala JUDr. Daniele Světlíkové, vedoucí diplomové práce za vstřícný přístup, rady a odbornou pomoc, které mi byly velkým užitekem při psaní závěrečné práce.

Dále bych chtěla poděkovat svému zaměstnavateli Magistrátu města Plzně, zejména odboru stavebně správnímu při poskytování dat a odbornou konzultaci.

Územní řízení s posuzováním vlivů staveb na životní prostředí

Souhrn

Předmětem předložené diplomové práce je charakteristika a systematika umístování staveb podle stavebního zákona s návazností na posuzování vlivů na životní prostředí podle současné právní úpravy, která vstoupila v účinnost dne 1. 4. 2015 zákonem č. 39/2015 Sb., a mění zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí.

Diplomová práce ve své teoretické části přibližuje způsoby umístování staveb, účastníky územního řízení, vedení správního řízení a vydání územního rozhodnutí. Dále je v diplomové práci popsán rozdíl mezi územním řízením pro stavební záměr, který nepodléhá posouzení vlivů na životní prostředí a pro záměr, který tomuto posouzení podléhá.

Praktická část obsahuje případovou studii a komparaci územních řízení s poukazem na nedostatky právní úpravy, které mohou zapříčinit komplikace a zpomalení celého územního řízení.

Klíčová slova:

stavební zákon, územní řízení, územní rozhodnutí, posuzování vlivů na životní prostředí, zjišťovací řízení, stanovisko EIA, občanská sdružení, námítky a připomínky

Territorial Procedure in view of the Environmental Impact Assessment

Summary

The main theme of this diploma work is the characteristic and analysis of the placement of buildings under the Building act with relation to the assessment of the influence on the Environment according to the current legislation that came into force on 1 April 2015 by Act no. 39/2015 Coll., amending Act no. 100/2001 Coll., on the assessment of the environment.

In theoretical part, we discuss the ways the buildings are placed, participants of regional governance, administrative proceedings and zoning decision. Furthermore, the thesis describes the difference between land use management plan for the building, which are not subject to the assessment of environmental impact and intent, which is subject to this assessment.

The practical part contains the case study and the comparison of individual Territorial managements pointing to shortcomings of the legislation, which can cause complications and slowing the whole planning procedure.

Key words:

Building act, territorial management, zoning decision, assessing the environmental impact, screening procedure, The EIA decision, civic associations, objections and comments

Obsah

Seznam tabulek:	12
Seznam grafů:	13
Seznam zkratk.....	14
1. Úvod.....	15
2. Cíl práce a metodika.....	16
2.1. Cíl práce	16
2.2. Metodika práce	16
3. Teoretická východiska.....	19
3.1. Právní úprava územního řízení	19
3.2. Právní úprava posuzování vlivů na životní prostředí.....	20
3.2.1. Základní pojmy zákona o posuzování vlivů na životní prostředí v platném znění.	20
3.2.2. Předmět posuzování	21
3.2.3. Způsob posuzování vlivů záměru na životní prostředí.....	22
3.2.4. Proces posuzování záměru.....	23
3.2.5. Zjišťovací řízení	24
3.2.6. Dokumentace	25
3.2.7. Posudek.....	26
3.2.8. Závazné stanovisko k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí (stanovisko EIA)	27
3.3. Územní rozhodování podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu v platném znění.....	28
3.3.1. Územní rozhodování	28
3.3.1. Stavby, které nevyžadují rozhodnutí o umístění	28
3.3.2. Účastníci územního řízení	29
3.4. Druhy územního rozhodnutí	31
3.4.1. Rozhodnutí o umístění stavby nebo zařízení.....	32

3.4.2.	Rozhodnutí o využití území.....	32
3.4.3.	Rozhodnutí o změně vlivu stavby na území.....	32
3.4.4.	Rozhodnutí o dělení nebo scelování pozemků	33
3.4.5.	Rozhodnutí o ochranném pásmu	33
3.5.	Varianty umístování staveb	34
3.5.1.	Zjednodušené územní řízení.....	34
3.5.2.	Územní souhlas	36
3.5.3.	Veřejnoprávní smlouva.....	37
3.6.	Územní řízení.....	37
3.6.1.	Zahájení územního řízení	38
3.6.2.	Závazná stanoviska, námitky a připomínky	39
3.6.3.	Posuzování záměru žadatele.....	40
3.6.4.	Územní řízení se stanoviskem EIA před novelou zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí č. 39/2015 Sb.,.....	42
3.6.5.	Územní řízení se stanoviskem EIA po novele zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí zákonem č. 39/2015 Sb.,.....	43
3.7.	Územní rozhodnutí	45
4.	Praktická část diplomové práce.....	46
4.1.	Odbor stavebně správní Magistrátu města Plzně.....	46
4.2.	Analýza činnosti odboru stavebně právního Magistrátu města Plzně v oblasti územního rozhodování.....	47
4.3.	Polo strukturovaný rozhovor s vedoucím oddělení územního plánování, odboru stavebně správního Magistrátu města Plzně.....	52
4.3.	Analýza vedených územních řízení se stanoviskem EIA nebo v návaznosti na zjišťovací řízení v Plzeňském kraji za období 2013 - 2015.....	55
4.4.	Případový příklad územního řízení.....	68

4.4.1. Charakteristika plánované liniové stavby – Silniční systém města Plzně, oblast Roudná	68
4.3.2. Samotný proces umístování stavby před 1. 4. 2015	70
4.3.3. Samotný proces umístování stavby podléhajících posouzení vlivu na životní prostředí od 1. 4. 2015	71
4.3.3.1. Postup stavebního úřadu u záměru, u kterého nedošlo ke změně oproti vydanému stanovisku EIA	71
4.3.3.2. Postup stavebního úřadu u změněného záměru oproti vydanému stanovisku EIA	74
5. Zhodnocení výsledků a doporučení	76
5.1. Zhodnocení výsledků	76
5.2. Doporučení	76
6. Závěr	79
7. Seznam použitých zdrojů	80
8. Přílohy	82

Seznam tabulek:

Tabulka 1: Počet vydaných územních rozhodnutí a průměrná délka územního řízení v roce 2013 – 2015	47
Tabulka 2: Počet vydaných územních souhlasů dle § 96 odst. 4 a průměrná délka doby pro vydání územního souhlasu v roce 2013 – 2015.....	48
Tabulka 3: Překážky územního řízení v roce 2013.....	48
Tabulka 4: Překážky územního řízení v roce 2014.....	49
Tabulka 5: Překážky územního řízení v roce 2015.....	50
Tabulka 6: Počet územních rozhodnutí, kterým předcházelo zjišťovací řízení nebo bylo vydáno stanovisko EIA a průměrná délka těchto řízení v letech 2013 - 2015	51
Tabulka 7: Počet zúčastněných obcí dotazníkového šetření.....	55
Tabulka 8: Počet vedených územních řízení v roce 2013.....	56
Tabulka 9: Počet vedených územních řízení v roce 2014.....	57
Tabulka 10: Počet vedených územních řízení v období 1. 1. 2015 až 31. 3. 2015.....	58
Tabulka 11: Počet vedených územních řízení v období od 1. 4. 2015 až 31. 12. 2015	59
Tabulka 12: Občanské sdružení jako účastník ÚR v roce 2013	60
Tabulka 13: Občanské sdružení jako účastník ÚR v roce 2014	61
Tabulka 14: Občanské sdružení jako účastník ÚR v roce 2015	62
Tabulka 15: Podmínka navržená občanským sdružením v roce 2013	63
Tabulka 16: Podmínka navržená občanským sdružením v roce 2014.....	64
Tabulka 17: Podmínka navržená občanským sdružením v roce 2015.....	65
Tabulka 18: Zjednodušený proces ÚŘ díky novele č. 39/2015 Sb.,.....	66

Seznam grafů:

Graf 1: Procentuální vyhodnocení překážek v ÚŘ v roce 2013	49
Graf 2: Procentuální vyhodnocení překážek v ÚŘ v roce 2014.....	50
Graf 3: Procentuální vyhodnocení překážek v ÚŘ v roce 2015.....	51
Graf 4: Typ obce.....	56
Graf 5: Územní řízení v roce 2013 se stanoviskem EIA	57
Graf 6: Územní řízení v roce 2014 se stanoviskem EIA	58
Graf 7: Územní řízení od 1. 1. 2015 do 31. 3. 2015 se stanoviskem EIA.....	59
Graf 8: Územní řízení od 1. 4. 2015 do 31. 12. 2015 se stanoviskem EIA.....	60
Graf 9: Účast v územním řízení občanského sdružení v roce 2013	61
Graf 10: Účast v územním řízení občanského sdružení v roce 2014	62
Graf 11: Účast v územním řízení občanského sdružení v roce 2015	63
Graf 12: Podmínka navržená občanským sdružením v roce 2013	64
Graf 13: Podmínka navržená občanským sdružením v roce 2014	65
Graf 14: Podmínka navržená občanským sdružením v roce 2015	66
Graf 15: Zjednodušený proces ÚŘ díky novele č. 39/2015 Sb.,	67

Seznam zkratek

Č.	číslo
EIA	vyhodnocení vlivů na životní prostředí
Odst.	odstavec
Sb.,	sbírka
ÚR	Územní rozhodnutí
ÚŘ	Územní řízení
ZoPVŽP	zákon o posuzování vlivů na životní prostředí
ŽP	Životní prostředí

1. Úvod

Lidé se od nepaměti snaží měnit a přizpůsobovat svět svým potřebám. Jedním ze způsobů proměny světa je nepochybně stavební činnost a architektura. Stavební činnost tak ovlivnila a stále ovlivňuje prostředí okolo nás.

S vývojem lidské společnosti se zvyšují nároky a požadavky na realizované stavby a to včetně jejich umístění v krajině. Lidé si postupně začali uvědomovat nutnost určitých pravidel, kterými by ovlivnili realizaci staveb v daném území a začali si také uvědomovat nutnost ochrany životního prostředí, a ne jinak tomu bylo i v českých zemích. Stavebnictví bylo upraveno právními předpisy a dnes můžeme hovořit o stavebním právu jako o jednom odvětví práva veřejného.

Předmětem mého zájmu se stavební právo resp. jeho část stala nepochybně díky mé profesi a zájmu o danou problematiku. Můj zájem o problematiku se ještě zvýšil s medializací novely zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí. Média začala chrlit informace o zpomalení povolování liniových staveb a o zdoluhavých povolovacích procesech správních řízení těchto staveb. V diplomové práci je poukázáno na změny při umisťování staveb po novele výše uvedeného zákona, se kterými se musí popasovat nejen úředníci stavebních úřadů, ale také investoři.

Ochrana životního prostředí je důležitá a celosvětově velmi podporovaná. Zákon o posuzování vlivů na životní prostředí v České republice se snaží o eliminaci negativních dopadů na životní prostředí a zároveň o udržitelný rozvoj společnosti. Zákon upravuje vymezené záměry a koncepce, jejichž provedení může ovlivnit životní prostředí.

Díky již výše uvedené novele ulehčil přístup k informacím o plánovaných záměrech a přístup veřejnosti na rozhodování v otázkách vlivů na životní prostředí. Novela, kterou byla účast veřejnosti takto implementována do zákona, platí necelý rok. Je proto předčasné dělat ukvapené závěry. Jistě nedojde k průtahům a obstrukcím všech navrhovaných a plánovaných staveb, jisté je ale jedno, veřejnost novelou zákona dostala do svých rukou velkou moc a až čas ukáže, zda bude hájena ze strany veřejnosti skutečně ochrana životního prostředí a veřejné zdraví nebo svým jednáním bude obstrukčně bránit realizaci stavby z důvodu ochrany svých soukromých zájmů.

2. Cíl práce a metodika

2.1.Cíl práce

Cílem diplomové práce bude ověřit opodstatněnost zdlouhavého správního řízení při umisťování staveb podléhajících vyhodnocení vlivů na životní prostředí a na základě získaných poznatků navrhnout řešení vedoucí ke zlepšení.

Pro naplnění hlavního cíle bude nutné provést zjištění o počtu vedených územních řízení a délce jejich trvání na zvoleném stavebním úřadu, a to Magistrátu města Plzně.

2.2.Metodika práce

Diplomová práce bude vypracována na základě analýzy odborné literatury, právních předpisů a odborných konzultací.

Pro zpracování teoretické části budou shromážděné podklady, které budou následně tříděny, se záměrem vybrat jen podstatné a potřebné informace k naplnění stanoveného cíle.

Podkladová data pro praktickou část diplomové práce budou čerpána z dat Magistrátu města Plzně, odboru stavebně správního. Data budou získávána o územních řízeních vedených podle stavebního zákona, která vedl výše uvedený odbor na základě svěřené působnosti upravené Statutem města Plzně v období 2013-2015.

Data o počtech vedených územních řízení budou shromážděna z používaného programu odboru stavebně správního Vita. Informace o délce jednotlivých územních řízení budou dohledány fyzicky v archivních složkách odboru.

Zahájením územního řízení se bude považovat den podání žádosti o vydání rozhodnutí a ukončení územního řízení bude stanoveno dnem nabytí právní moci rozhodnutí.

Mimo délky řízení budou fyzicky v archivních složkách odboru analyzovány vydané správní akty odborem stavebně správním, které mohou mít vliv na délku územního řízení, takovým aktem se rozumí:

- výzva k odstranění nedostatků podání
- usnesení o přerušení řízení
- výzva k vyjádření se k podaným námitkám
- výzva k vyjádření se k podanému odvolání
- rozhodnutí odvolacího orgánu

Pro územní řízení, kterým předcházelo zjišťovací řízení, nebo vydání stanoviska EIA budou v práci zpracována data zvlášť.

Pro zjištění problematiky územních řízení v návaznosti na posuzování vlivů na životní prostředí odboru stavebně správního Magistrátu města Plzně bude proveden s vedoucím oddělení územního plánování polo strukturovaný rozhovor. Polo strukturovaný rozhovor bude zaměřen na informace týkající se vedení územních řízení, pro které bylo vydáno závazné stanovisko EIA. Přípravené otázky budou především směřovat na změny vedení územních řízení pro stavby podléhající posouzení vlivu na životní prostředí, které přinesla novela č. 39/2015 Sb.

Informace získané z polo strukturovaného rozhovoru budou vyhodnoceny pomocí statistické metody sumarizace.

Po shromáždění veškerých dat z odboru stavebně správního Magistrátu města Plzně budou data utříděna a vyhodnocena. Data budou znázorněna pomocí tabulek a procentuálním vyjádřením prostřednictvím grafů.

Následně bude provedena verifikace prostřednictvím dotazníkového šetření stavebních úřadů Plzeňského kraje. Dotazníkovým šetřením bude zjišťováno, zda získaná data o počtu vedených územních řízení se stanoviskem EIA na dobru stavebně správním Magistrátu města Plzně nejsou extrémně odlišná od dat na jiných stavebních úřadech v Plzeňském kraji.

Dotazník bude určený k vyplnění vždy pouze jedním pracovníkem stavebního úřadu, který jej vyplní za celý úřad. Dotazník bude elektronicky zaslán prostřednictvím e-mailu vedoucím stavebních úřadů obcí s pověřeným obecním úřadem a obcí s rozšířenou působností Plzeňského kraje s žádostí o jeho vyplnění vždy jedním pracovníkem úřadu ve stanoveném termínu.

Po ukončení termínu pro vyplnění dotazníku budou odpovědi respondentů tříděny a vyhodnocovány a znázorněny v tabulkách a grafech.

Následně bude v diplomové práci provedena případová studie vedení územního řízení jedné plánované liniové stavby v městě Plzni s poukazem na příklady překážek, které mohou bránit vydání územního rozhodnutí. V diplomové práci bude provedena komparace průběhu územního řízení před novelou zákona č. 100/2001 Sb., a po novele uvedeného zákona účinné od 1. 4. 2015.

Na variantách příkladů budou demonstrovány případné nedostatky právní úpravy problematiky územního rozhodování pro stavby, které podléhají posuzování vlivů na životní prostředí.

Poté budou zhodnoceny komparované varianty příkladů a doporučení případných změn, které mohou vést ke zjednodušení a zrychlení správních řízení.

V závěru práce bude shrnuto celkové zjištění problematiky územního řízení, jako navazujícího řízení.

3. Teoretická východiska

3.1. Právní úprava územního řízení

Územní řízení je součástí zákona o územním plánování a stavebním řádu. V době vzniku samostatné České republiky byl platný a účinný zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu. Jeho účinnost skončila ke dni 31. 12. 2006 a od 1. 1. 2007 vstoupil v platnost zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, který je účinný dodnes.

Projektovou dokumentaci, která musí být vždy přílohou žádosti o územní rozhodnutí, upravuje vyhláška č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb. Vyhláška upravuje obsahové náležitosti projektové dokumentace jak pro územní řízení, tak pro stavební řízení, provádění stavby, skutečného provedení stavby a dokumentaci bouracích prací.

Vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území stanoví obecné požadavky na využívání území při vymezení ploch a pozemků, při stanovování podmínek jejich využití a umístování staveb na nich a rozhodování o změně stavby a o změně vlivu stavby na využití územní.

Vyhláška č. 503/2006 Sb., o podrobnější úpravě územního rozhodování, územního opatření a stavebního řádu upravuje obsahové náležitosti žádosti o územní rozhodnutí a územního rozhodnutí.

Nezbytný právní předpis upravující vedení územního řízení je zákon č. 500/2004 Sb., správní řád v platném znění. Správní řád je pro vedení územního řízení subsidiárním právním předpisem. Pro územní řízení platí stejně, jako pro jiné správní řízení základní zásady činnosti správních orgánů. Podle správního řádu se stavební úřady v územních řízeních řídí při vedení spisu, sepisování protokolu z ústního jednání, doručování písemností, náležitostmi rozhodnutí, nabytím právní moci a vykonatelnosti rozhodnutí a opravné prostředky.

Výše uvedená právní úprava se vztahuje nejen na územní řízení, která podléhají posuzování vlivů na životní prostředí, ale na veškerá vydávaná územní rozhodnutí.

3.2.Právní úprava posuzování vlivů na životní prostředí

Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí (dále jen „ZoPVŽP“) v platném znění *„upravuje posuzování vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví a postup fyzických osob, právnických osob, správních úřadů a územních samosprávných celků (obcí a krajů) při tomto posuzování.“*¹

Výše uvedenému posuzování vždy podléhají vymezené záměry a koncepce uvedené v příloze č. 1 ZoPVŽP, jejichž provedení by mohlo zásadně ovlivnit životní prostředí. Posuzované záměry mohou být i záměry uvedené v příloze č. 2 ZoPVŽP, o nutnosti jejich posuzování se rozhodne na základě výsledku zjišťovacího řízení.

K 1. 4. 2015 vstoupila v platnost novela ZoPVŽP č. 39/2015 Sb., která změnila proces řízení následujících po vydání závazného stanoviska k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí.

Přijetí novely bylo nutné z důvodu přijetí Aarhuské úmluvy Českou republikou. Tato úmluva upravuje přístup k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí. Občané se díky změně zákona mohou aktivně podílet na rozhodovacích procesech týkajících se životního prostředí.

3.2.1. Základní pojmy zákona o posuzování vlivů na životní prostředí v platném znění

Novela č. 39/2015 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí vnesla do právního povědomí nové pojmy, jako navazující řízení, veřejnost, dotčená veřejnost a podporující podpisová listina.

3.2.1.1. Navazující řízení

Pod pojmem navazující řízení se skrývá řízení, ve kterém se vydá rozhodnutí podle zvláštních právních předpisů, které povolují umístění nebo provedení záměru posuzovaného podle

¹§ 1 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, účinný od 1. 4. 2015

ZoPVŽP. V případě diplomové práce se navazujícím řízením má na mysli územní řízení vedené podle zákona č. 183/2006 Sb., v platném znění.

3.2.1.2. Veřejnost

Za veřejnost se považuje jedna nebo více osob. Zákon tyto osoby blíže nespecifikuje, může se jednat o fyzické i právnické osoby.

3.2.1.3. Dotčená veřejnost

Dotčenou veřejností se podle tohoto zákona rozumí: *„Právnická osoba soukromého práva, jejímž předmětem činnosti je podle zakladatelského právního jednání ochrana životního prostředí nebo veřejného zdraví, a jejíž hlavní činností není podnikání nebo jiná výdělečná činnost, která vznikla alespoň 3 roky před dnem zveřejnění informací o navazujícím řízení podle § 9b odst. 1, případně před dnem vydání rozhodnutí podle § 7 odst. 6, nebo kterou podporuje svými podpisy nejméně 200 osob.“*²

3.2.1.4. Podporující podpisová listina

Jedná se o listinu, která obsahuje podpisy minimálně od 200 osob. Je důležité upozornit, že správně naformulovaná podporující listina může být použita pro všechny navazující řízení, tzn. pro územní i stavební řízení může být užita stejná podporující podpisová listina.

Každá podporující listina musí obsahovat v záhlaví na každém očíslovaném archu název záměru, na podporu čeho je listina určena a každá osoba podporující podání písemného oznámení nebo odvolání na podpisovém archu uvede jméno a příjmení, datum narození, adresu trvalého pobytu a vlastnoruční podpis, který nemusí být úředně ověřený.

3.2.2. Předmět posuzování

Předmět posuzování záměru na životní prostředí upravuje § 4 ZoPVŽP. Výčet záměrů, které podléhají posouzení, obsahuje příloha č. 1 k tomuto zákonu. Záměry zákon rozděluje do dvou kategorií. První kategorie obsahuje záměry, které vždy podléhají posouzení *„a změny těchto záměrů, pokud změna záměru vlastní kapacitou nebo rozsahem dosáhne příslušné limitní hodnoty.“*³

² § 3 písm. i) odst. 2 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, účinný od 1. 4. 2015

³ § 4 odst. 1 písm. a) zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, účinný od 1. 4. 2015

Druhá kategorie přílohy č. 1 ZoPVŽP obsahuje záměry, které vyžadují zjišťovací řízení. Záměry uvedené v příloze č. 1 kategorii II a změny těchto záměrů, (pokud změna záměru vlastní kapacitou nebo rozsahem dosáhne příslušné limitní hodnoty) které by mohly mít významný negativní vliv na životní prostředí, podléhají posuzování, pokud se tak stanoví ve zjišťovacím řízení.

Předmětem posuzování jsou také podlimitní záměry uvedené v příloze č. 1 ZoPVŽP. O těchto záměrech lze říci, že nedosahují příslušných limitních hodnot uvedených v kategorii I nebo II, ale příslušný úřad stanoví, že budou podléhat zjišťovacímu řízení. Na základě rozhodnutí příslušného úřadu i podlimitní záměr podléhá posuzování, pokud se tak stanoví ve zjišťovacím řízení.

Zákon o posuzování vlivů na životní prostředí v platném znění posuzuje i stavby, činnosti a technologie, které podle stanoviska orgánu ochrany přírody vydaného podle zvláštního právního předpisu (zákon č. 114/1992 Sb., § 45h 45i) mohou samostatně nebo ve spojení s jinými významně ovlivnit území evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti, tyto stavby, činnosti a technologie podléhají posuzování, pokud se tak stanoví ve zjišťovacím řízení.

Právní úpravě podléhají také změny záměru, které by podle závazného stanoviska příslušného úřadu vydaného podle § 9a odst. 4 mohly mít významný negativní vliv na životní prostředí; tyto změny záměrů podléhají posuzování, pokud se tak stanoví ve zjišťovacím řízení.

3.2.3. Způsob posuzování vlivů záměru na životní prostředí

Posuzování zahrnuje zjištění, popis, posouzení a vyhodnocení předpokládaných přímých a nepřímých vlivů na životní prostředí. Při tomto posuzování se vychází ze stavu životního prostředí v dotčeném území v době, kdy byl záměr oznámen. U dlouhodobých záměrů se jeho jednotlivé etapy posuzují samostatně a v kontextu vlivů záměru jako celku.

Při posuzování záměru se hodnotí vlivy na životní prostředí při jeho přípravě, provádění, provozování i jeho ukončení, popřípadě důsledky jeho likvidace a dále sanace nebo rekultivace území. Do procesu posuzování záměru se zahrnuje návrh opatření k předcházení nepříznivých vlivů na životní prostředí, provedením záměru, k vyloučení snížení, zmírnění

nebo minimalizaci těchto vlivů, popřípadě ke zvýšení příznivých vlivů na životní prostředí provedením záměru a to včetně vyhodnocení předpokládaných účinků navrhovaných opatření.

3.2.4. Proces posuzování záměru

Pro posouzení záměru je nutné, aby ten, kdo hodlá provést záměr, tedy oznamovatel (dále jen "oznamovatel") předložit oznámení záměru příslušnému úřadu, jak upravuje § 6 ZoPVŽP.

V případě, že se jedná o podlimitní záměr, je oznamovatel povinen předložit oznámení písemně v jednom vyhotovení nebo elektronickou datovou zprávou, podepsanou uznávaným elektronickým podpisem. Veškeré náležitosti oznámení podlimitního záměru upravuje příloha č. 3a ZoPVŽP.

Příslušný úřad na základě došlého oznámení posoudí podlimitní záměr s přihlédnutím k zásadám pro zjišťovací řízení upravených v příloze č. 2 ZoPVŽP, a do 15 dnů sdělí oznamovateli, zda bude podlimitní záměr podléhat zjišťovacímu řízení a toto sdělení zveřejní i na internetu.

Příloha č. 3 ZoPVŽP upravuje náležitosti oznámení všech nepodlimitních záměrů. U těchto záměrů je oznamovatel povinen předložit příslušnému úřadu oznámení záměru písemně a na technickém nosiči dat, případně zaslat elektronickou poštou. U záměru, který *„podléhá posouzení podle přílohy č. 1 ZoPVŽP musí oznamovatel vždy uvést nástin studovaných hlavních variant a stěžejní důvod pro jeho volbu vzhledem k vlivu na životní prostředí.“*⁴

U záměrů, které podléhají posouzení a jsou realizovány na území České republiky [upravené v § 4 odst. 1 písm. a), b) a c) ZoPVŽP] může oznamovatel předložit místo oznámení dokumentaci vlivů záměru na životní prostředí podle přílohy č. 4 ZoPVŽP a to v počtu vyhotovení stanoveného po dohodě s příslušným úřadem.

Pokud oznámení splňuje veškeré náležitosti, podle výše uvedeného, zajistí příslušný úřad do 7 pracovních dnů ode dne jeho obdržení, zveřejnění informace o oznámení. Správní orgán je povinen na internetu zveřejnit minimálně textovou část oznámení. Oznámení se doručuje dotčeným orgánům s žádostí o jejich vyjádření, dotčeným územním samosprávným celkům a Ministerstvu životního prostředí ČR.

⁴ § 6 odst. 4 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, účinný od 1. 4. 2015

Příslušnému úřadu mohou být doručena vyjádření k oznámení od veřejnosti, dotčené veřejnosti, dotčených správních úřadů a dotčených územně samosprávných celků a to do 20 dnů ode dne zveřejnění informace o oznámení. K později zaslaným podáním nemusí správní orgán přihlížet.

3.2.5. Zjišťovací řízení

Zjišťovací řízení, se vede pro záměry uvedené v příloze č. 1 druhé kategorie a případně pro podlimitní záměry. Ve zjišťovacím řízení má příslušný úřad zjistit, zda a v jakém rozsahu může být plánovaným záměrem ovlivněno životní prostředí a obyvatelstvo. Při posuzování záměru správní orgán vychází ze stanovených kritérií obsažených v příloze č. 2 Zásady pro zjišťovací řízení ZoPVŽP.

Zjišťovací řízení se vede na základě podaného oznámení. Hlavním cílem u záměrů podléhajících zjišťovacímu řízení je upřesnit informace, které je vhodné uvést do dokumentace pro posouzení.

U záměrů obsažených v § 4 odst. 1 písm. b) až f) ZoPVŽP správní orgán zjišťuje, zda záměr popřípadě jeho změna může mít významný vliv na životní prostředí. Dojde-li správní orgán ke zjištění, že plánovaný záměr má být posuzován podle ZoPVŽP, vydá o tom odůvodněný písemný závěr s náležitostmi stanovenými zákonem.

V případě, že správní orgán dojde k závěru, že záměr nepodléhá posouzení vlivu na životní prostředí, vydá o tom rozhodnutí s náležitostmi stanovenými v ZoPVŽP. Zveřejnění rozhodnutí upravuje § 16 ZoPVŽP a může být proti němu podáno odvolání oznamovatelem nebo dotčenou veřejností.

Nová právní úprava ZoPVŽP účinná od 1. 4. 2015 přinesla velkou změnu ve zjišťovacím řízení. Předchozí právní úprava nedovolovala samostatný soudní přezkum závěru zjišťovacího řízení. Dnešní právní úprava umožňuje podat žalobu u soudu proti rozhodnutí o odvolání.

Právo podat žalobu má dotčená veřejnost definovaná v § 3 písm. i) bodě 2 ZoPVŽP, kterou se může domáhat zrušení rozhodnutí vydaného ve zjišťovacím řízení. Dotčená veřejnost může napadnout „*hmotnou nebo procesní zákonnost tohoto rozhodnutí.*“⁵

Soud má o žalobě proti rozhodnutí vydanému ve zjišťovacím řízení rozhodnout do 90 dnů do doručení žaloby. Lhůtu pro rozhodnutí soudu upravuje § 7 odst. 10 ZoPVŽP, lhůta je však pořádková a její nedodržení nelze nijak postihnout.

3.2.6. Dokumentace

*„Dokumentace je komplexní souhrnný materiál, který hodnotí vliv předkládané stavby na všechny složky životního prostředí (obyvatelstvo, ovzduší, voda, půda, horninové prostředí, flora, fauna a ekosystémy, krajina). Hodnotí se přímé i nepřímé vlivy, riziko kumulativních účinků.“*⁶

Dokumentaci předkládá oznamovatel se všemi náležitostmi podle přílohy č. 4 ZoPVŽP. Příslušný úřad zašle do 10 pracovních dnů ode dne, kdy mu byla dokumentace doručena oznamovateli, dotčeným správním úřadům a dotčeným územním samosprávním celkům vyjádření a zajistí zveřejnění informace podle požadavků upravených v § 16 ZoPVŽP.

Příslušný úřad je dále povinen dle § 8 odst. 2 ZoPVŽP doručit dokumentaci zpracovateli posudku o vlivech záměru na životní prostředí (dále jen "zpracovatel posudku").

K dokumentaci se může vyjádřit veřejnost, dotčená veřejnost, stejně jako dotčené správní úřady a dotčené územní samosprávné celky, a to písemně do 30 dnů od zveřejnění informace o dokumentaci.

Příslušný úřad je oprávněn na základě došlých vyjádření k dokumentaci nebo na základě doporučení od zpracovatele posudku oznamovateli vrátit dokumentaci k přepracování, to je však možné učinit pouze do 40 dnů ode dne, kdy byla dokumentace doručena zpracovateli posudku. Po přepracování dokumentace ji příslušný úřad neprodleně předává zpracovateli posudku.

⁵ 7 ods.t 9 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, účinný od 1. 4. 2015

⁶ ANDEĚL P., 2013 s. 61

3.2.7. Posudek

Příslušný úřad je povinen smluvně zajistit zpracování posudku o vlivech záměru na životní prostředí k tomu oprávněnou osobou. Zpracovatel posudku při tvorbě výše uvedeného posudku vychází z předložené dokumentace, přičemž veškeré náležitosti, které musí posudek obsahovat, upravuje příloha č. 5 ZoPVŽP.

Zpracovatel posudku je oprávněn požádat oznamovatele o podklady, které byly použity pro zpracování dokumentace, případně i o další údaje nezbytné pro zpracování posudku. Oznamovatel je povinen na své náklady veškeré podklady zpracovateli posudku poskytnout do 5 pracovních dnů ode dne, kdy obdržel žádost o podklady.

Zpracovaný posudek doručí jeho zpracovatel příslušnému úřadu, který jej do 10 pracovních dnů ode dne jeho obdržení doručí oznamovateli, dotčeným správním úřadům a dotčeným územním samosprávným celkům. Příslušný úřad je povinen posudek zveřejnit na internetu a informace o posudku zveřejnit podle § 16 ZoPVŽP.

K posudku se může vyjádřit opět veřejnost, dotčená veřejnost, dotčené správní úřady a dotčené územně samosprávné celky. Písemné vyjádření může být zasláno příslušnému úřadu do 30 dnů ode dne zveřejnění informace o posudku. K posudku se lze vyjádřit také na veřejném projednání, které upravuje § 17 ZoPVŽP.

Od veřejného ústního jednání může být upuštěno a to v případě, neobdržel-li příslušný úřad žádné odůvodněné nesouhlasné vyjádření k dokumentaci. Jinak je zpracovatel posudku povinen vypořádat se s doručenými vyjádřeními a vyjádřeními z veřejného projednání. *„Toto vypořádání předá spolu s návrhem stanoviska příslušnému úřadu do 10 dnů po uplynutí lhůty podle odst. 8.“⁷*

⁷ §9 odst. 10 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, účinný od 1. 4. 2015

3.2.8. Závazné stanovisko k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí (stanovisko EIA)

Díky novele č. 39/2015 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí se stanovisko EIA proměnilo v závazné stanovisko ve smyslu § 149 správního řádu a obsah stanoviska EIA je proto závazný pro výrokovou část rozhodnutí.

Náležitosti stanoviska upravuje příloha č. 6 ZoPVŽP a správní orgán jej vydá na základě předložené dokumentace žadatelem (popřípadě oznámení, posudku a veřejného projednání do 30 dnů od posledního dne, kdy bylo možné vyjádřit se k posudku).

„Příslušný úřad zašle stanovisko oznamovateli, dotčeným správním úřadům a dotčeným územním samosprávním celkům a zajistí jeho zveřejnění podle § 16.“⁸

Vydané stanovisko slouží jako podklad pro vydání rozhodnutí podle zvláštních právních předpisů (v diplomové práci je zvláštní právní předpis stavební zákon). Je tedy logické, že žadatel o vydání rozhodnutí ve věci samé musí k žádosti připojit stanovisko k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí. Stanovisko je platné 5 let ode dne jeho vydání a jeho platnost *„může být na žádost oznamovatele prodloužena o 5 let a to i opakovaně, pokud oznamovatel písemně prokáže, že nedošlo k podstatným změnám realizace záměru.“⁹* Běh lhůty platnosti stanoviska se přerušuje, bylo-li zahájeno navazující řízení podle zvláštních právních předpisů.

Oznamovateli záměru vznikla novelou č. 39/2015 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí nová povinnost, a to předložit správnímu orgánu, který vydal stanovisko EIA minimálně 30 dnů před podáním žádosti o zahájení navazujícího řízení dokumentaci pro příslušné navazující řízení spolu s popisem případných změn oproti záměru, ke kterému bylo stanovisko vydáno. Správní orgán na základě doručeného oznámení od správního orgánu, který vede navazující řízení, posoudí, zda došlo ke změně záměru, která by mohla mít významný negativní vliv na životní prostředí. Pokud správní orgán, zjistí závažné změny, vydá nesouhlasné závazné stanovisko, pokud nedošlo k podstatným změnám záměru, není povinen vydávat žádné stanovisko.

⁸ Tamtéž odst. 2

⁹ Tamtéž odst. 3

„Příslušný úřad vydá závazné stanovisko k ověření změn záměru vždy, pokud je navazujícím řízením stavební řízení, a dále také v případě, že navazujícím řízením je řízení o změně stavby před jejím dokončením.“¹⁰

Vydané stanovisko v rámci navazujícího řízení se označuje Coherence stamp neboli verifikační závazné stanovisko.

3.3. Územní rozhodování podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu v platném znění

3.3.1. Územní rozhodování

„Územní rozhodování představuje výkonný nástroj územního plánování, na základě kterého se rozhoduje o konkrétních podmínkách využívání území. Základní princip pro územní rozhodování, který je vyjádřen v ustanovení § 76 odst. 1 zákona, požaduje umísťovat stavby nebo zařízení, jejich změny, měnit vliv jejich užívání na území, měnit využívání území a chránit důležité zájmy v území jen na základě územního rozhodnutí nebo územního souhlasu, nestanoví-li zákon jinak.“¹¹

Umísťování staveb je specifický proces, při kterém stavební úřady rozhodují o konkrétním využití či uspořádání daného území, výsledkem tohoto procesu bývá vydání územního rozhodnutí nebo ve zjednodušených případech územního souhlasu.

3.3.1. Stavby, které nevyžadují rozhodnutí o umístění

Stavební zákon v ustanovení § 79 upravuje taxativní výčet 19 případů staveb, které nevyžadují rozhodnutí o umístění stavby ani územní souhlas. Výčet staveb, které nevyžadují žádné opatření od stavebního úřadu je pozitivní, pracovníci stavebního úřadu však musí každou stavbu posuzovat individuálně z hlediska konkrétních definičních znaků. Ustanovení zákona pamatuje na kulturní památky, na které se volný režim povolení nevztahuje.

¹⁰ § 9a odst. 5 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, účinný od 1. 4. 2015

¹¹ MAREČEK J. a spol., 2013. s. 187

„Rozhodnutí o umístění stavby ani územní souhlas nevyžadují stavební úpravy a udržovací práce.“¹²

Smyslem tohoto ustanovení bylo deregulovat umístování a povolování doplňkových staveb u staveb rodinných domů a staveb pro rodinnou rekreaci, které s ohledem na charakter již vymezeného stavebního pozemku nemohou mít zásadní význam a vliv na způsob zástavby tohoto pozemku. Jedná se tedy o umístování takových staveb ve volném režimu, které nenaruší urbanistický charakter zástavby.¹³

3.3.2. Účastníci územního řízení

Účastníky územního řízení upravuje stavební zákon § 85, který představuje zvláštní právní úpravu ve vztahu k obecnému vymezení účastníků upravených v § 27 správního řádu. Aplikace obecné právní úpravy podle správního řádu je v územním řízení vyloučena.

„V § 27 správního řádu je ovšem zakotveno členění účastníků správního řízení do dvou skupin, které mají v řízení do značené míry odlišná práva. Toto diferencování mezi účastníky se v územním řízení použije.“¹⁴

3.3.2.1. Hlavní účastník územního řízení

Územní řízení je správní řízení zahájené dnem podání žádosti o územní rozhodnutí, proto hlavním účastníkem bude vždy žadatel.

Stavební zákon dále jako neopominutelného účastníka stanovil obec, na jejímž území má být požadovaný záměr uskutečněn. Obec bude účastníkem v každém územním řízení bez ohledu na charakter stavby a způsobu jejího provedení. Účelem úcastenství obce v územním řízení je hájit zájmy obce.

„Důležitou výjimkou z tohoto "univerzálně" platného ustanovení, které obci propůjčuje postavení účastníka řízení, je však ustanovení § 188a zákona, kdy v případě umístování staveb uvedených v taxativním výčtu v § 188a odst. 1 písm. c) až e) zákona lze tyto stavby

¹² § 79 odst. 6 zákona č. 183/2006 Sb., stavební zákon v platném znění

¹³ MAREČEK J. a spol., 2013. s. 199

¹⁴ ROZTOČOL a spol., 2013. s. 348

umísťovat pouze se souhlasem zastupitelstva obce, na jejímž území má být stavba umístěna. V řízení o umístění těchto staveb má obecní zastupitelstvo postavení dotčeného orgánu a v tomto případě není obec účastníkem řízení.“¹⁵

3.3.2.2. Vedlejší účastníci územního řízení

Za vedlejší účastníky územního řízení lze označit ty osoby, které toto postavení mají pouze v případě splnění zákonem stanovené podmínky. Právní úprava upravující postavení vedlejších účastníků řízení je upravena v § 85 odst. 2 stavebního zákona.

Účastníkem územního řízení je vždy: „*Vlastník pozemku nebo stavby, na kterých má být požadovaný záměr uskutečněn, není-li sám žadatelem, nebo ten, kdo má jiné věcné právo k tomuto pozemku nebo stavbě.*“¹⁶ Nezbytnou náležitostí k žádosti o územní rozhodnutí je doložit doklad prokazující vlastnické právo nebo smlouvu či doklad o právu provést stavbu. Bez práva provést stavbu by nemohlo dojít k vydání územního rozhodnutí a řízení by muselo být zastaveno.

Dále mohou být účastníky územního řízení také osoby, které mají „*vlastnické nebo jiné věcné právo k sousedním stavbám nebo pozemkům nebo stavbám na nich a může-li být vydáním územního rozhodnutí toto právo přímo dotčeno.*“¹⁷

„*Vymezení okruhu účastníků územního řízení vyžaduje s ohledem na konkrétní okolnosti případu komplexní posouzení situace v území a zohlednění nejrůznějších vlivů, neboť v úvahu přichází u vlastníků sousedních staveb a pozemků dotčení nejrůznějšího druhu.*“¹⁸ Z výše uvedeného je zřejmé, že stavební úřad nemusí brát jako účastníka územního řízení pouze mezující vlastníky nemovitostí, ale že okruh účastníků může rozšířit i na vzdálenější sousedy, za předpokladu, že umístěním stavby může být jejich právo přímo dotčeno.

Poslední skupinu vedlejších účastníků územního řízení tvoří osoby, o kterých tak stanoví zvláštní právní předpis. Zvláštním právním předpisem ve smyslu tohoto ustanovení se má na mysli:

¹⁵ Tamtéž, s. 151

¹⁶ § 85 odst. 2 písm. a) zákona č. 183/2006 Sb., stavební zákon v platném znění

¹⁷ § 85 odst. 2 písm. b) zákona č. 183/2006 Sb., stavební zákon v platném znění

¹⁸ Nejvyšší správní soud ze dne 31. 7. 2013, čj. 7 As 17/2013-25

Zákon č. 144/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon o ochraně přírody a krajiny").

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon o vodách").

Zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečišťování, integrovaném registru znečišťování o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon o integrované prevenci").

Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon o posuzování vlivů na životní prostředí").

Starší právní úprava účinná do 31. 12. 2012 brala jako účastníky územního řízení také Společenství vlastníků jednotek podle zákona o vlastnictví bytů, novelou č. 350/2006 Sb., kterou se změnil z. č. 183/2006 Sb., bylo účastenství sdružení zrušeno.

3.4. Druhy územního rozhodnutí

Územní rozhodnutí podle § 92 odst. 1 stavebního zákona schvaluje navržený záměr a stanoví podmínky pro využití a ochranu území, podmínky pro další přípravu a realizaci záměru, zejména pro projektovou přípravu stavby. *„Rozhodnutí o umístění stavby je základním rozhodnutím o stavbě a stavebním pozemku, kterým se stanoví druh a účel stavby, pozemku, na nichž se stavba umísťuje, podmínky pro její umístění a pro zpracování projektové dokumentace pro vydání stavebního povolení nebo pro ohlášení stavby.“*¹⁹

*Ustanovení § 77 upravuje jednotlivé druhy územních rozhodnutí v návaznosti na základní vymezení okruhu řešení otázek s určitými odlišnostmi.*²⁰

Stavební zákon vymezuje následující druhy územních rozhodnutí:

- *Rozhodnutí o umístění stavby nebo zařízení (dále jen „rozhodnutí o umístění stavby“),*
- *rozhodnutí o změně využití území,*

¹⁹ MAREČEK, J. a spol., 2013. s. 197

²⁰ Tamtéž, s. 188

- *rozhodnutí o změně vlivu užívání stavby na území,*
- *rozhodnutí o dělení nebo scelování pozemků,*
- *rozhodnutí o ochranném pásmu.*²¹

3.4.1. Rozhodnutí o umístění stavby nebo zařízení

Rozhodnutí o umístění stavby nebo zařízení je nejfrekventovanějším územním rozhodnutím, které stavební úřady vydávají. Tímto rozhodnutím se vymezuje stavební pozemek a umísťuje se navrhovaná stavba. Dále se v územním rozhodnutí stanoví druh a účel stavby a stanoví se podmínky pro umístění stavby, včetně podmínky pro její napojení na veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu. Územní rozhodnutí o umístění stavby nebo zařízení obsahuje dále podmínky pro zpracování projektové dokumentace potřebné pro navazující stavební řízení podle § 108 stavebního zákona či ohlášení stavby podle § 105 stavebního zákona.

3.4.2. Rozhodnutí o využití území

Tímto druhem územního rozhodnutí se upravuje nový způsob užívání pozemku a podmínky jeho využití. Stavební úřad v územním rozhodnutí stanoví podmínky pro navrhované využití území nestavebního charakteru, jako jsou například terénní úpravy nebo dobývací prostory. Bližší právní úpravu rozhodnutí o změně využití území upravuje § 80 odst. 2 stavebního zákona. Ustanovení § 80 odst. 3 taxativně vymezuje záměry, které nevyžadují ani územní souhlas, ani územní rozhodnutí o využití území.

3.4.3. Rozhodnutí o změně vlivu stavby na území

Tímto územním rozhodnutím se stanovují podmínky pro „*změnu užívání stavby, která má vliv na životní prostředí nebo nároky na veřejnou dopravní technickou infrastrukturu.*“²² Jedná se o *takové změny vlivu užívání stavby na území, u kterých je nutné zajistit soulad s podmínkami*

²¹ § 77 zákona č. 183/2006 Sb., stavební zákon v platném znění

²² § 81 odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., stavební zákon v platném znění

v daném území z hlediska veřejných zájmů podle zvláštních prvních předpisů a také z hlediska zájmů dotčené veřejnosti.²³

Rozhodnutí o změně vlivů stavby na území je potřebné u staveb, jež vyžadují takové změny v užívání, pro které bylo vydáno stanovisko k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí podle ZoPVŽP. Rozhodnutí je třeba vydat i pro veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu, na kterou jsou kladeny nové nároky v důsledku změny užívání stavby, zejména změna nároku na dopravu v klidu, popřípadě změna v nároku kapacity na technickou infrastrukturu v důsledku změny technologií.

3.4.4. Rozhodnutí o dělení nebo scelování pozemků

Rozhodnutí o dělení nebo scelování pozemků stanoví podmínky pro nové rozdělení nebo scelení pozemků.²⁴ Vydané rozhodnutí slouží jako podklad pro zpracování geometrického plánu podle katastrálního zákona.

Pro dělení nebo scelení pozemků je podle § 82 odst. 2 stavebního zákona nutno podat žádost všemi vlastníky všech dotčených pozemků.

Stavební zákon umožňuje i dělení či scelení pozemku nevyžadující vydání rozhodnutí o dělení nebo scelování pozemku, ale vydání souhlasu. Jedná se o případy, kdy jsou podmínky pro dělení nebo scelení pozemků stanoveny regulačním plánem, rozhodnutím stavebního úřadu nebo rozhodnutím podle zákona č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a o pozemkových úřadech a o změně zákona o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů. Souhlas s dělením pozemků je vydáván podle § 154 správního řádu.

3.4.5. Rozhodnutí o ochranném pásmu

Rozhodnutí o ochranném pásmu upravuje § 83 stavebního zákona a může být vydáno pro ochranu stavby, zařízení nebo pozemku před negativními účinky okolí, nebo pro potřeby chránit okolí stavby před jejími negativními účinky.

²³ MAREČEK. J. a spol., 2013. s. 204.

²⁴ § 82 odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., stavební zákon v platném znění

Při umísťování staveb je dána přednost vydávání rozhodnutí o ochranném pásmu současně s rozhodnutím o umístění stavby.²⁵

Stavební úřad rozhodnutí o ochranném pásmu nevydává, pokud jsou podmínky ochrany stanoveny zvláštním právním předpisem, jako je například zákon o drahách, ve znění pozdějších předpisů nebo na jeho základě.

3.5. Varianty umísťování staveb

Stavební zákon upravuje několik způsobů, kterými lze umístit stavbu, a to již výše zmíněným územním rozhodnutím, dále pak zjednodušeným územním rozhodnutím, územním souhlasem a uzavřením veřejnoprávní smlouvy.

3.5.1. Zjednodušené územní řízení

Vedení zjednodušeného územního řízení upravuje § 95 stavebního zákona a lze jej využít pro všechny druhy územních řízení mimo záměrů, které podléhají posouzení vlivů na životní prostředí.

Zjednodušení oproti klasickému územnímu řízení je to, že se nevede ústní jednání. Pro to, aby mohlo být vedeno zjednodušené územní řízení, musí:

- Být záměr v zastavěném území nebo zastavitelné ploše
- Žádost být doložena závaznými stanovisky, popřípadě rozhodnutími dotčených orgánů
- Žádost obsahovat souhlasy účastníků řízení, *kteří „mají vlastnická nebo jiná věcná práva k pozemkům nebo stavbám na nich, jež jsou předmětem územního řízení nebo mají společnou hranici s těmito pozemky; souhlas s navrhovaným záměrem musí být vyznačen na situačním výkresu.“²⁶*

Veškeré náležitosti žádosti o územní souhlas upravuje § 96 odst. 3 stavebního zákona.

Pokud žádost nespĺňuje podmínky pro zjednodušený postup územního řízení, stavební úřad vydá usnesení o provedení klasického územního řízení. Usnesení se oznamuje pouze žadateli a nelze se proti němu bránit opravnými prostředky.

²⁵ MAREČEK. J. a spol., 2013. s. 206

²⁶ § 95 odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., stavební zákon v platném znění

V případě, že žádost obsahuje veškeré výše uvedené náležitosti, posoudí stavební úřad záměr podle § 90 stavebního zákona a vyhotoví návrh výroku rozhodnutí, který vyvěsí na úřední desce po dobu 15 dnů. Návrh výroku stavební úřad jednotlivě doručí žadateli a dotčeným orgánům.

*Žadatel zajistí, aby informace o návrhu výroku rozhodnutí byla bezodkladně poté, co jej žadatel obdrží, vyvěšena na místně určeném v něm stavebním úřadem, a to po dobu 15 dnů.*²⁷

Proti návrhu výroku rozhodnutí mohou účastníci řízení uplatňovat námitky ve lhůtě 15 dnů ode dne vyvěšení návrhu výroku na úřední desce. K námitkám řízení účastníků se přihlíží pouze v případě, že se změnilы podklady pro jejich souhlas. Dotčené orgány mohou proti návrhu územního rozhodnutí podat výhrady ve stejné lhůtě, jako účastníci své námitky. Výhrady podávají dotčené orgány, pokud návrh výroku neobsahuje podmínky uplatněné v jejich závazném stanovisku nebo pokud je záměr v rozporu s jejich rozhodnutím. V takovém případě stavební úřad vydá usnesení, kterým rozhodne o provedení územního řízení. Pokud nebyly ve stanovené lhůtě stavebnímu úřadu doručeny žádné námitky či výhrady, pokládá se rozhodnutí za vydané a nelze se proti němu odvolat a následující den po uplynutí lhůty pro podání námitek či výhrad nabývá právní moci.

*Po dni nabytí právní moci územního rozhodnutí stavební úřad doručí žadateli stejnopis písemného vyhotovení úplného územního rozhodnutí, včetně odůvodnění, opatřený doložkou právní moci spolu s ověřenou grafickou přílohou, kterou tvoří celková situace v měřítku katastrální mapy, popřípadě další vybraná část dokumentace.*²⁸

Písemné vyhotovení územního rozhodnutí s doložkou právní moci se dále doručuje obci a to v případě, že obec není stavebním úřadem, a jde-li o stavbu podle § 15 nebo § 16 stavebního zákona, doručí se rozhodnutí příslušnému stavebnímu úřadu, který povede stavební řízení.

²⁷ § 95 odst. 4 zákona č. 183/2006 Sb., stavební zákon v platném znění

²⁸ § 95 odst. 6 zákona č. 183/2006 Sb., stavební zákon v platném znění

3.5.2. Územní souhlas

Územní souhlas je nástrojem územního rozhodování, kterým lze velmi zjednodušit umístění staveb. Územní souhlas lze vydat pouze v případech, které stanoví stavební zákon.

Územní souhlas lze chápat jako vyjádření minimální regulace umístování staveb a zařízení při ochraně veřejných zájmů a ochraně práv a právem chráněných zájmů vlastníků.

Územní souhlas se nevydává v klasickém správním řízení upraveném v druhé a třetí části správního řádu, ale podle části čtvrté správního řádu. Pro možnost vydat územní souhlas musí žádost obsahovat kromě obecných náležitostí údaje o požadovaném záměru a identifikační údaje dotčených pozemků a staveb.

K žádosti o územní souhlas žadatel připojí:

- Doklad prokazující jeho vlastnické právo k pozemku nebo smlouvu či doklad o právu provést stavbu nebo patření k pozemkům nebo stavbám. Tyto doklady se nemusí k žádosti připojovat, pokud si lze tato práva ověřit v katastru nemovitostí dálkovým přístupem,
- kladná závazná stanoviska a rozhodnutí dotčených orgánů podle zvláštních právních předpisů,
- *stanoviska vlastníků veřejné dopravní a technické infrastruktury k možnosti způsobu napojení nebo k podmínkám dotčených ochranných a bezpečnostních pásem,*²⁹
- Souhlasy od osob, které mají vlastnická nebo jiná věcná práva k sousedním pozemkům nebo stavbám při společné hranici s pozemkem, na kterém má být uskutečněn stavební záměr. Souhlas od majitelů sousedních pozemků není nutný u stavebních záměrů uvedených v § 103 za splnění podmínky umístění stavby ve vzdálenosti minimálně 2 metry od společné hranice pozemků.

Jestliže stavební úřad shledá, že žádost o územní souhlas je úplná a v souladu s požadavky § 90 stavebního zákona, vydá od 30 dnů ode dne podání žádost územní souhlas. Ten se doručí žadateli a osobám, která mají vlastnická nebo jiná věcná práva k pozemkům nebo stavbám na nich. Územní souhlas nabývá právních účinků dnem doručení žadateli.

²⁹ § 96 odst. 3 písm. c) zákona č. 183/2006 Sb., stavební zákon v platném znění

Po novele stavebního zákona č. 350/2012 Sb., účinné od 1. 1. 2013 lze územní souhlas přezkoumat v přezkumném řízení podle správního řádu, a to do jednoho roku ode dne, kdy územní souhlas nabyl právních účinků.

V případě, že žádost o územní souhlas nesplňuje podmínky pro jeho vydání, stavební úřad rozhodne usnesením o provedení územního řízení. Stejně jako ve zjednodušeném územním řízení i v případě územního souhlasu se toto usnesení oznamuje pouze žadateli a nelze se proti němu odvolat.

3.5.3. Veřejnoprávní smlouva

Právní úprava veřejnoprávní smlouvy pro územní rozhodnutí vychází z obecné úpravy § 161 a násl. správního řádu. Stavební zákon upravuje podrobněji jednotlivé kroky uzavření veřejnoprávní smlouvy o umístění stavby.

Veřejnoprávní smlouva není aktem, který by vyhotovoval stavební úřad, ale jedná se o akt, který vyhotovuje žadatel o uzavření této smlouvy. Veřejnoprávní smlouvu lze uzavřít pro všechny typy územních rozhodnutí a dokonce může být uzavřena i po zahájení územního řízení, pokud jsou ovšem splněny podmínky pro její uzavření, přičemž po uzavření smlouvy se územní řízení usnesením zastaví. Lze postupovat i obráceně. Pokud nejsou splněny podmínky pro uzavření veřejnoprávní smlouvy, může stavební úřad vydat územní rozhodnutí. Při vydávání územního rozhodnutí se využijí doklady získané pro přípravu veřejnoprávní smlouvy.

3.6. Územní řízení

Územní řízení je řízením zahájeným na základě podané žádosti obsahující obecné náležitosti podle správního řádu a se všemi přílohami, které stanoví § 86 odst. 2 stavebního zákona.

3.6.1. Zahájení územního řízení

Příslušný stavební úřad k vedení územního řízení prvotně po doručení žádosti o vydání územního rozhodnutí předběžně posoudí, zda žádost obsahuje veškeré zákonem stanovené náležitosti.

Pokud stavební úřad zjistí, že žádost nemá veškeré předepsané náležitosti, vyzve stavebníka k odstranění vad žádosti a případně řízení přeruší. Pokud stavebník ve stanovené lhůtě neodstraní vady podání, stavební úřad řízení bez dalšího zastaví. Proces doplnění žádosti, přerušení řízení a případné zastavení řízení podléhá právní úpravě správního řádu.

Stavební úřad k projednání žádosti nařídí ústní jednání a je-li to účelné, spojí jej s ohledáním na místě. Účastníkům řízení musí být oznámení o zahájení řízení doručeno minimálně 15 dnů před nařízeným ústním jednáním.

Pro projednání žádosti o vydání územního rozhodnutí má stavební úřad dle stavebního zákona umožněno upustit od ústního jednání, a to v případě, že mu jsou dobře známy poměry v území a žádost poskytuje dostatečný podklad pro posouzení záměru. V takovém případě stavební úřad v oznámení o zahájení územního řízení stanoví lhůtu, která musí být minimálně 15denní pro uplatnění námitek účastníky řízení a podání závazných stanovisek dotčenými orgány.

Oznámení o zahájení územního řízení a další písemnosti se účastníkům a dotčeným orgánům doručuje jednotlivě, nejedná-li se o řízení s velkým počtem účastníků. V řízení s velkým počtem účastníků se oznámení a další písemnosti doručují jednotlivě pouze žadateli a obci a dotčeným orgánům, ostatní účastníci jsou informováni doručením oznámení prostřednictvím veřejné vyhlášky.

Pokud stavební záměr svým umístěním zasahuje do území několika obcí, stavební úřad je povinen dle § 87 odst. 3 stavebního zákona doručit oznámení o zahájení řízení a další písemnosti vyvěšením na úředních deskách příslušných obecních úřadů. Obci, jako účastníkovi územního řízení se doručuje jednotlivě.

Novelou stavebního zákona č. 350/2012 Sb., se změnila identifikace účastníků územního řízení ze jmenného výčtu účastníků na označení pozemků a staveb evidovaných v katastru nemovitostí.

3.6.2. Závazná stanoviska, námitky a připomínky

Podle zvláštních zákonů vydávají dotčené orgány státní správy podkladový akt formou závazného stanoviska případně rozhodnutí, které má pro územní řízení formu závazného stanoviska.

Správní orgán, který hájí různé zájmy veřejné správy, může podle § 4 odst. 6 stavebního zákona využívat možnosti vydávat koordinovaná závazná stanoviska.

Vydání závazného stanoviska se řídí podle části čtvrté správního řádu § 149, není samostatným rozhodnutím ve smyslu § 67 správního řádu, ale jeho obsah je závazný pro výrokovou část územního rozhodnutí. *„Závazné stanovisko může podávat s ohledem na zásadu legality pouze správní orgán, který je k tomu na základě zákona oprávněn, a také jeho vydání (podmínky nebo kritéria, za kterých je lze vydat) musí mít zákonnou oporu.“*³⁰

Námitky do územního řízení jsou oprávněni podávat účastníci řízení a podle § 89 odst. 3 stavebního zákona. Ve svých námitkách účastníci uvedou skutečnosti zakládající jejich účastenství v řízení a důvody podání námitek, nelze jen namítnout nesouhlas se stavbou, ale musí být uvedeny důvody, se kterými se stavební úřad vypořádá v odůvodnění územního rozhodnutí.

Odstavec 4 ustanovení § 89 stavebního zákona, upravuje věcný rozsah námitek účastníků řízení, o nichž tak stanoví zvláštní právní předpis.

Účastníci řízení podle zvláštního právního předpisu (například občanská sdružení či spolky) mohou *„uplatňovat námitky pouze v rozsahu, v jakém se projednávaný záměr dotýká veřejného zájmu, jehož ochranou se podle zvláštních právních předpisů zabývají.“*³¹

Obec jako účastník řízení může uplatnit námitky, které vedou k ochraně zájmů obce a zájmů občanů obce.

Vlastník pozemku nebo stavby, na kterém má být stavební záměr uskutečněn, a majitelé sousedních nemovitostí mohou v územním řízení uplatnit námitky proti projednávanému záměru v rozsahu přímého dotčení práva.

³⁰ JEMELKA. L. a spol., 2011. s. 541

³¹ § 89 odst. 4 zákona č. 183/2006 Sb., stavební zákon v platném znění

Stavební úřad se primárně snaží řešit vznesené námitky dohodou mezi žadatelem o územní rozhodnutí a účastníkem řízení, který námitku uplatnil. Pokud nedojde k dohodě a námitka spadá do pravomoci stavebního úřadu, stavební úřad námitku posoudí na základě technických požadavků na stavbu a obecných požadavků na využití území. Při posuzování vznesených námitek stavební úřad také přihlíží k závazným stanoviskům popřípadě k rozhodnutím dotčených orgánů nebo technickým normám. Stavební úřad nemůže posoudit námitky občanskoprávní povahy týkající se rozsahu vlastnictví nebo jiných věcných práv, plně v kompetenci stavebního úřadu jsou námitky občanskoprávní, které se týkají tzv. nepřímých imisí. Podle usnesení zvláštního senátu Nejvyššího správního soudu podle zákona č. 131/2002 Sb., ze dne 27. 7. 2011 čj. Konf 10/2011-7: *„Možné budoucí zhoršení pokojného stavu v místě bydlení v důsledku stavebních úprav sousední nemovitosti, zejména orientace oken, vstupů, vzdálenosti k sousední nemovitosti, prašnosti a možných poškození sousední nemovitosti v průběhu stavebních úprav“*,³² je v pravomoci řešení stavebních úřadů.

Veřejnost může vznášet připomínky do územního řízení, ale pouze pro stavební záměry uvedené v § 87 odst. 2 stavebního zákona. Připomínky vyhodnotí stavební úřad v odůvodnění územního rozhodnutí.

3.6.3. Posuzování záměru žadatele

V územním řízení je povinností stavebního úřadu posoudit podle § 90 stavebního zákona, zda je záměr žadatele v souladu:

- a) s vydanou územně plánovací dokumentací,
- b) s cíli a úkoly územního plánování, zejména s charakterem území, s požadavky na ochranu architektonických a urbanistických hodnot v území,
- c) s požadavky tohoto zákona a jeho prováděcích právních předpisů, zejména s obecnými požadavky na využívání území,
- d) s požadavky na veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu,

³² ROZTOČIL. A. a spol., 2013. s. 371

e) s požadavky zvláštních právních předpisů a se stanovisky dotčených orgánů podle zvláštních právních předpisů 4), popřípadě s výsledkem řešení rozporů a s ochranou práv a právem chráněných zájmů účastníků řízení.“³³

Aby mohlo být žádosti o vydání územního rozhodnutí vyhověno, záměr musí být v souladu se všemi výše uvedenými hledisky. Pro odstranění dílčích nesouladů záměru s některým z hledisek stavební úřad stanoví v územním rozhodnutí podmínky pro realizaci záměru. Stavební úřad je povinen splnění jednotlivých požadavků v odůvodnění řádně odůvodnit podle § 68 odst. 3 správního řádu. Nepostačí v odůvodnění pouhé parafrázování zákonné úpravy a konstatování, ale z odůvodnění musí být jasné, že jsou všechna kritéria splněna. Nedostatečné odůvodnění by mělo za následek zrušení územního rozhodnutí odvolacím orgánem v odvolacím řízení, případně v přezkumném řízení pro nepřezkoumatelnost.

Soulad s územně plánovací dokumentací upravuje § 90 písm. a) stavebního zákona a jedná se o splnění zásad územního rozvoje, územního plánu, vymezení zastavěného území a regulačního plánu.

Na dodržení cílů a úkolů územního plánování je stavební úřad povinen dohlížet dle ustanovení § 90 písm. b) stavebního zákona. Cíle a úkoly územního plánování blíže upravuje § 18 a § 19 stavebního zákona.

Ustanovení § 90 písm. c) stavebního zákona stanoví, že záměr musí být v souladu s požadavky stavebního zákona a prováděcími předpisy, ustanovení má být chápáno jako jakýsi návod pro postup stavebního úřadu a pro vypracování řádného odůvodnění rozhodnutí.

Stavební úřad ze své úřední činnosti je povinen v územním řízení sledovat požadavky na veřejnou dopravní technickou infrastrukturu, tento požadavek upravuje § 90 odst. d) stavebního zákona.

V neposlední řadě mají stavební úřady povinnost zajišťovat soulad stavby se závaznými stanovisky dotčených orgánů státní správy a zvláštních právních předpisů a řešit vzniklé rozpory a námitky účastníků řízení.

³³ § 90 zákona č. 183/2006 Sb., stavební zákon v platném znění

3.6.4. Územní řízení se stanoviskem EIA před novelou zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí č. 39/2015 Sb.,

Před novelou výše uvedeného zákona, která vstoupila v účinnost dne 1. 4. 2015, bylo možno podle § 91 stavebního zákona u ustanoveného okruhu případů, které podléhaly posouzení vlivu na životní prostředí spojení územního řízení s posouzením vlivů na životní prostředí.

Žadatel měl dvě možnosti, jak požádat o vydání územního rozhodnutí, pro které bylo nutné posouzení vlivů na životní prostředí. Žadatel mohl zajistit vydání stanoviska EIA ještě před podáním žádosti o územní rozhodnutí nebo mohlo být spojeno územní řízení s posuzováním vlivů na životní prostředí.

V druhém z uvedených způsobů bylo postupováno ve vzájemných vazbách stavebního zákona a zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Územní řízení podle § 91 stavebního zákona mohl projednat obecní úřad obce s rozšířenou působností, avšak pouze u záměrů uvedených v § 91 odst. 1 písm. a), b) nebo c) stavebního zákona, v ostatních případech musel žadatel vždy před podáním žádosti o územní rozhodnutí zajistit stanovisko EIA před žádostí o územní rozhodnutí.

Žadatel o územní rozhodnutí podle § 91 stavebního zákona přikládal k žádosti mimo požadovaných příloh k územnímu rozhodnutí také dokumentaci vlivů záměru na životní prostředí. Stavební úřad příslušný k vydání územního rozhodnutí bezodkladně po obdržení žádosti zaslal příslušnému úřadu dokumentaci vlivů záměru na životní prostředí.

V řízení vedeném podle § 91 stavebního zákona se nezpracovával posudek. Příslušný úřad k vydání stanoviska EIA byl oprávněn si v případně nejasnosti správnosti údajů v dokumentaci nechat vypracovat odborné posouzení. Odborné posouzení se nezveřejňovalo a neprojednávalo. *„Splňovala-li žádost o vydání územního rozhodnutí, včetně dokumentace k žádosti o vydání územního rozhodnutí a dokumentace vlivů záměru na životní prostředí, požadavky právních předpisů a závěru zjišťovacího řízení,“*³⁴ vydal stavební úřad oznámení o zahájení územního řízení.

Oznámení o zahájení územního řízení se zveřejňovalo spolu s žádostí o vydání územního rozhodnutí, dokumentaci pro územní řízení a dokumentaci vlivů záměru na životní prostředí

³⁴ § 91 odst. 6 zákona č. 183/2006 Sb., stavební zákon v platném znění před 1. 4. 2015

umožňující dálkový přístup. (Dokumentaci vlivů záměru na ŽP zveřejňoval příslušný úřad podle tehdy platného zákona č. 100/2001 Sb.)

V řízení bylo vždy nařízeno veřejné ústní jednání, pro informovanost účastníků byly veškeré úkony zveřejňované veřejnou vyhláškou. Jednotlivě bylo oznámení o zahájení územního řízení doručováno účastníkům uvedeným v § 85 odst. 1 a v § 85 odst. 2 písm. a) stavebního zákona, dotčeným orgánům a dotčeným územně samosprávným celkům, které byly určeny příslušným úřadem ve zjišťovacím řízení. Prostřednictvím veřejné vyhlášky byli informováni účastníci upraveni v § 91 odst. 7 a v § 85 odst. 2 písm. b) a c) stavebního zákona.

Územní řízení bylo veřejné, každý proto mohl uplatnit své připomínky k dokumentaci vlivu záměru na životní prostředí, stavební úřad po veřejném ústním jednání předal krajskému úřadu (který byl příslušný vydat stanovisko EIA) výsledky projednání a závazná stanoviska od dotčených orgánů. Krajský úřad vydal stanovisko EIA, které sloužilo jako podklad pro územní rozhodnutí. Stavební úřad byl povinen stanovisko doručit veřejnou vyhláškou s možností dálkového přístupu a dát možnost všem účastníkům se k němu vyjádřit.

Stanovisko příslušného úřadu nebylo vydáno podle § 149 správního řádu jako závazné stanovisko, i přesto byl stavební úřad povinen brát jeho obsah v úvahu a zajistit splnění jeho požadavků.

3.6.5. Územní řízení se stanoviskem EIA po novele zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí zákonem č. 39/2015 Sb.,

Od 1. 4. 2015 bylo zrušeno ustanovení § 91 stavebního zákona. Již nelze spojit územní řízení s posuzováním vlivů na životní prostředí, ale posouzení vlivů musí být vždy provedeno ještě před podáním žádosti o územní rozhodnutí.

Územní řízení se nyní stává tzv. navazujícím řízením, což je řízení, „*ve kterém se vydává rozhodnutí podle zvláštních právních předpisů, které povoluje umístění nebo provedení záměru posuzovaného podle ZoPVŽP.*“³⁵

Stavební úřad je nyní povinen po obdržení žádosti o územní rozhodnutí doručit příslušnému úřadu oznámení o zahájení územního řízení. Příslušný úřad na základě došlého oznámení

³⁵ §3 písm. g) zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí účinný od 1. 4. 2015

ověří, zda nedošlo k podstatné změně záměru, pro které bylo stanovisko EIA vydáno. Příslušný úřad má k dispozici projektovou dokumentaci pro územní řízení. Žadateli o územní rozhodnutí novelou č. 35/2015 Sb., totiž vznikla povinnost 30 dnů před podáním žádosti o navazujícího řízení předložit dokumentaci pro toto řízení posuzujícímu úřadu.

Pokud příslušný úřad po obdržení oznámení o zahájení územního řízení zjistí, že záměr, ke kterému bylo vydáno stanovisko EIA, byl změněn a tyto změny by mohly mít významný negativní vliv na životní prostředí, vydá příslušný orgán negativní závazné stanovisko.

Na základě nesouhlasného závazného stanoviska stavební úřad bez dalšího dokazování zamítne žádost o územní rozhodnutí podle § 149 správního řádu.

Pokud je předložená dokumentace v souladu se stanoviskem EIA, není příslušný úřad povinen vydávat žádné stanovisko či sdělení.

Pro stavební úřad vznikla nová povinnost podle § 9b odst. 1 ZoPVŽP a to povinnost zveřejňovat postupem podle § 25 správního řádu žádost o územní rozhodnutí, upozornění, že se jedná o záměr posouzený podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, včetně informace, kde lze nahlédnout do příslušné dokumentace pro navazující řízení, informace o předmětu a povaze rozhodnutí, které má být v navazujícím řízení vydáno a informace o tom, kde se lze seznámit s dokumenty pořízenými v průběhu posuzování.

Nezbytná informace vyžadující zveřejnění je: *„informace o podmínkách zapojení veřejnosti do řízení podle § 9c odst. 1 ZoPVŽP a podle zvláštních právních předpisů, kterými se rozumí především informace o místě a čase konání případného veřejného ústního jednání, o lhůtě pro uplatnění připomínek veřejnosti k záměru a o případných důsledcích zmeškání takové lhůty, informace o tom, zda a případně v jaké lhůtě může veřejnost nahlížet do podkladů rozhodnutí, o dotčených orgánech a informace o možnostech dotčené veřejnosti účastnit se navazujícího řízení podle § 9c odst. 3 a 4 ZoPVŽP.“*³⁶

Veškeré výše uvedené informace může stavební úřad zapracovat do oznámení o zahájení řízení. Veřejného ústního jednání se může zúčastnit kdokoliv, samotná veřejnost může uplatňovat v řízení připomínky a dotčená veřejnost popsaná výše spolu s účastníky řízení námítky. Při ústním jednání má veřejnost, dotčená veřejnost a účastníci řízení poslední

³⁶ § 9b) odst. 1 písm. b) zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí účinný od 1. 4. 2015

možnost pro uplatnění námitek nebo připomínek, k později uplatněným námitkám a připomínkám se nepřihlíží.

Stavební úřad po konání veřejného ústního jednání zpravidla vydá územní rozhodnutí.

3.7. Územní rozhodnutí

Území rozhodnutí je finální akt územního řízení, které schvaluje navržený záměr a obsahuje podmínky pro využití a ochranu území, podmínky pro další přípravu a realizaci záměru, zejména pro projektovou přípravu stavby. Nezbytnou náležitostí územního rozhodnutí je doba platnosti rozhodnutí a odůvodnění s vypořádáním námitek účastníků a vyhodnocením připomínek veřejnosti.

Pokud žádost o územní rozhodnutí není v souladu s § 90 stavebního zákona nebo by umístěním a realizací záměru byly ohroženy zájmy chráněné stavebním zákonem či jiným právním předpisem, stavební úřad podle § 92 odst. 2 stavebního zákona zamítne žádost o územní rozhodnutí.

Územní rozhodnutí nabyde právní moci doručením rozhodnutí účastníkům řízení a marným uplynutím odvolací lhůty, která činí 15 dnů od doručení rozhodnutí. Po dni nabytí právní moci územního rozhodnutí se žadateli doručuje stejnopis písemného vyhotovení územního rozhodnutí s doložkou nabytí právní moci a ověřenou projektovou dokumentací.

Stejnopis územního rozhodnutí s doložkou právní moci se doručuje také místně příslušnému obecnímu úřadu, pokud není stavebním úřadem, a jde-li o stavby podle § 15 nebo §16, také stavebnímu úřadu, který bude příslušný k povolení stavby.

Proti vydanému územnímu rozhodnutí mohou účastníci řízení a dotčená veřejnost podat odvolání. O odvolání by rozhodoval nadřízený orgán stavebního úřadu.

4. Praktická část diplomové práce

4.1. Odbor stavebně správní Magistrátu města Plzně

Praktická část diplomové práce je zaměřena na vedení územního řízení v návaznosti na posuzování vlivů na životní prostředí na odboru stavebně správním Magistrátu města Plzně. Tento odbor jako celoměstský orgán mimo jiné vydává územní rozhodnutí v rámci své působnosti vymezené Statutem města.

Diplomová práce je zaměřena na vydávání jednotlivých druhů územních rozhodnutí dle § 77 stavebního zákona v rámci působnosti města za období 2013 až 2015 a posouzením délky trvání jednotlivých druhů územních rozhodnutí vydaných odborem stavebně správním. Práce zohledňuje územní řízení, pro které bylo vedeno zjišťovací řízení, nebo bylo vydáno stanovisko k posuzování vlivů na životní prostředí podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí v platném znění. Praktická část práce je převážně zaměřena na změnu územního řízení, které je označováno novelou zákona č. 39/2015 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí jako navazující řízení.

Statut města Plzně člení město na deset městských obvodů s vlastními orgány samosprávy. Jednotlivé městské obvody jsou správními obvody pro výkon přenesené působnosti v rozsahu svěřené již výše zmíněným Statutem. Stavební úřady městských obvodů jsou také oprávněny vydávat územní rozhodnutí v rámci svého obvodu a to v rozsahu svěřeném Statutem.

Stavební úřady městských obvodů jsou kompetentní pro vydávání územního rozhodnutí v případě, kdy byla podána žádost o územní souhlas a následně stavební úřad rozhodl o provedení územního řízení z důvodu nesplnění podmínek pro vydání souhlasu. Dále je městský obvod oprávněn vydat územní rozhodnutí v rámci společného územního a stavebního řízení. V ostatních případech je oprávněn vydávat územní rozhodnutí pouze odbor stavebně správní Magistrátu města Plzně. Stavební úřady městských obvodů v Plzni nejsou příslušní a nikdy nebyly k vedení územního řízení se stanoviskem EIA.

4.2. Analýza činnosti odboru stavebně právního Magistrátu města Plzně v oblasti územního rozhodování

Pro analýzu činnosti odboru stavebně správního v oblasti územního rozhodování byly použity informace z programu VITA a informace získané od vedoucího oddělení územního plánování prostřednictvím polo strukturovaného rozhovoru. Informace o délce jednotlivých územních řízení byly dohledány fyzicky v archivních složkách odboru.

Tabulka 1: Počet vydaných územních rozhodnutí a průměrná délka územního řízení v roce 2013 – 2015

Rok	Celkový počet žádostí o územní rozhodnutí	Průměrná délka řízení
2013	261	116
2014	231	114
2015	234	119

Zdroj: Vlastní zpracování

Výše uvedená tabulka obsahuje údaje o celkovém počtu vedených územních řízení v letech 2013 až 2015 spolu s uvedením průměrné délky územních řízení. Dle uvedených údajů je zřejmé, že počet územních řízení klesá, v roce 2014 bylo podáno o 30 žádostí méně oproti roku 2013 a v roce 2015 bylo vydáno o 27 územních rozhodnutí méně oproti roku 2013. I když počet žádostí o územní rozhodnutí klesá, nelze to samé říci o průměrné délce řízení. V roce 2014 se snížila průměrná délka územních řízení o 2 dny oproti roku předchozímu, což činí 114 dnů. Ale v roce 2015 délka územního řízení vzrostla o 3 dny oproti roku 2013 a o celých 5 dnů v porovnání s rokem 2014, na 119 dnů.

Tabulka 2: Počet vydaných územních souhlasů dle § 96 odst. 4 a průměrná délka doby pro vydání územního souhlasu v roce 2013 - 2015

Rok	Celkový počet územních souhlasů dle § 96 odst. 4 SZ	Průměrná doba vydání územního souhlasu
2013	31	15
2014	51	20
2015	56	19

Zdroj: Vlastní zpracování

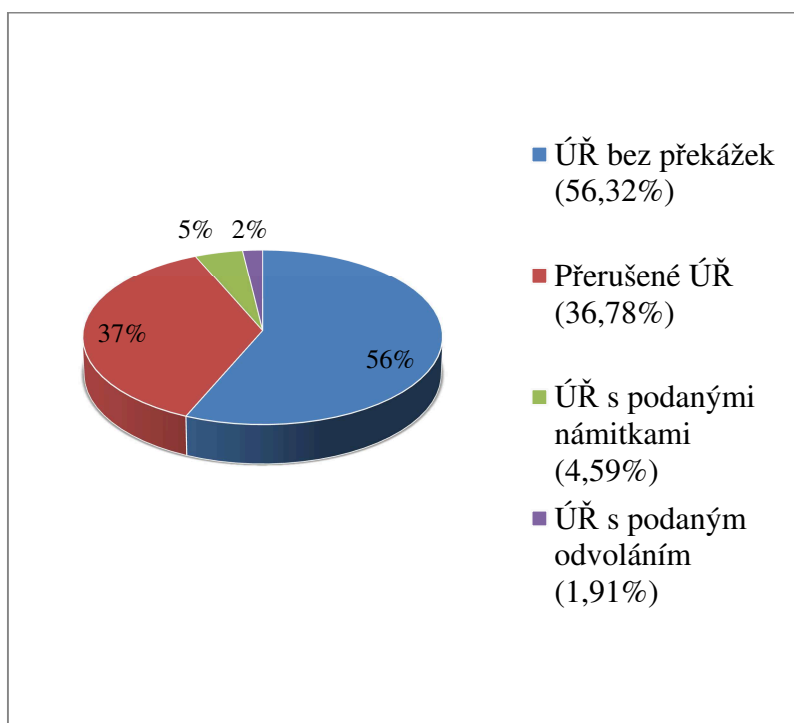
Územní souhlas je zjednodušená forma umístování staveb. Ve sledovaném období roku 2013 až 2015 každoročně vzrostl počet žádostí o územní souhlas, v roce 2014 bylo podáno o 20 žádostí více oproti předchozímu roku a v roce 2015 bylo podáno o 5 žádostí o územní souhlas více, než v roce předešlém. Průměrná doba pro vydání územního souhlasu činila v roce 2013 polovinu zákonem stanovené doby pro jeho vydání. V roce 2014 byla průměrná doba pro vydání územního souhlasu 20 dnů a v roce 2015 se průměrná doba snížila o jeden den oproti roku předchozímu.

Tabulka 3: Překážky územního řízení v roce 2013

Překážky v územním řízení v roce 2013	Počet řízení
Územní řízení bez překážek	147
Přerušení řízení	96
Řešení podaných námitek	12
Územní řízení s podaným odvoláním	5

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 1: Procentuální vyhodnocení překážek v ÚŘ v roce 2013

Zdroj: Vlastní zpracování

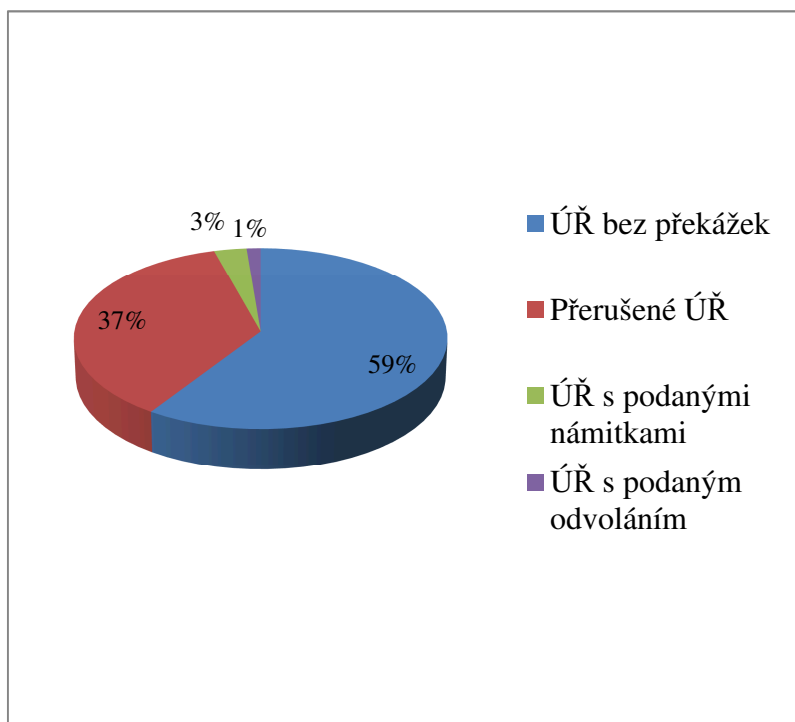
Z celkového počtu 261 projednávaných územních řízení bylo celkem 56 % podaných žádostí bez nutnosti přerušování řízení k doplnění podkladů, 37 % žádostí bylo nutné ze strany žadatele doplnit, v 5 % případů byly podány námitky v řízení, které musel stavební úřad vypořádat. Ve 2% případů bylo podáno odvolání proti vydanému územnímu rozhodnutí.

Tabulka 4: Překážky územního řízení v roce 2014

Překážka v územním řízení v roce 2014	Počet
Územní řízení bez překážek	137
Přerušování řízení	84
Řešení podaných námitek	7
Územní řízení s podaným odvoláním	3

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 2: Procentuální vyhodnocení překážek v ÚŘ v roce 2014

Zdroj: Vlastní zpracování

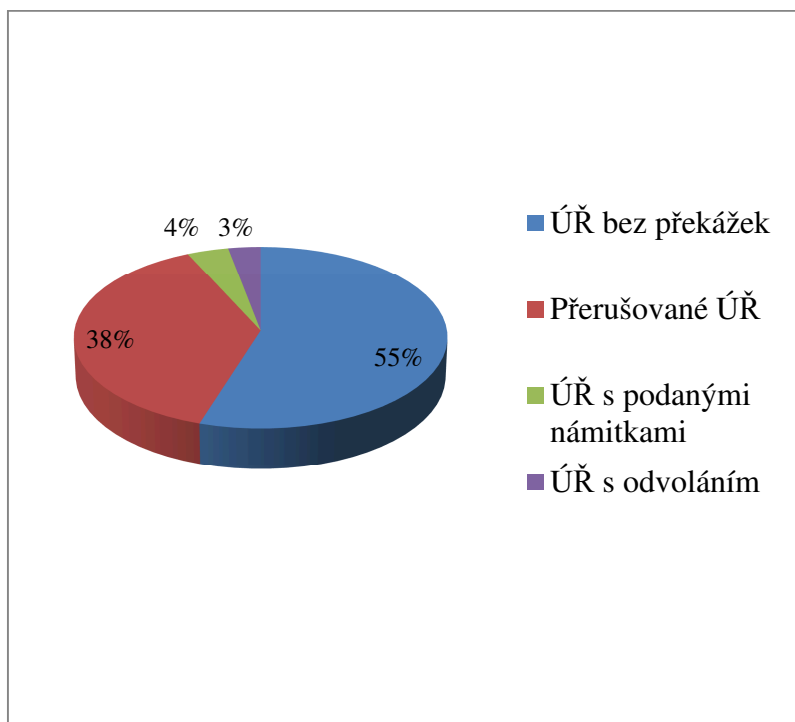
V roce 2014 bylo vedeno 59% územních řízení, které byly bez komplikací, celkem 37% územních řízení bylo nutno přerušit s výzvou k doplnění podání, ve 3% případech byly podány námitky do územního řízení a 1 % územních rozhodnutí bylo napadeno odvoláním.

Tabulka 5: Překážky územního řízení v roce 2015

Překážka v územním řízení v roce 2015	Počet
Územní řízení bez překážek	128
Přerušení řízení	89
Řešení podaných námitek	9
Územní řízení s podaným odvoláním	7

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 3: Procentuální vyhodnocení překážek v ÚŘ v roce 2015

Zdroj: Vlastní zpracování

Z celkového počtu 128 projednávaných územních řízení bylo celkem 55 % podaných žádostí bez nutnosti přerušování řízení k doplnění podkladů, 38 % žádostí bylo nutné ze strany žadatele doplnit, ve 4 % případů byly podány námitky v řízení, které musel stavební úřad vypořádat. Ve 3% případů bylo podáno odvolání proti vydanému územnímu rozhodnutí.

Tabulka 6: Počet územních rozhodnutí, kterým předcházelo zjišťovací řízení nebo bylo vydáno stanovisko EIA a průměrná délka těchto řízení v letech 2013 - 2015

Rok	Zjišťovací řízení	Průměrná délka ÚŘ	Stanovisko EIA	Průměrná délka ÚŘ
2013	3	139	1	118
2014	1	98	0	-
2015	1	104	0	-

Zdroj: Vlastní zpracování

Za sledované tříleté období bylo Magistrátem města Plzně, odborem stavebně správním vedeno pět územních řízení, kterým předcházelo zjišťovací řízení a pouze jedno územní řízení, pro které bylo vydáno stanovisko EIA. V těchto územních řízeních nebylo nutno vyzývat žadatele o doplnění žádosti, ani nebyly ze stran účastníků řízení podány námitky nebo odvolání. V roce 2013 byla vydána pouze dvě rozhodnutí o umístění stavby, třetí podaná žádost byla žadatelem vzata zpět a stavební úřad vydal namísto rozhodnutí o umístění stavby usnesení o zastavení řízení.

4.3. Polo strukturovaný rozhovor s vedoucím oddělení územního plánování, odboru stavebně správního Magistrátu města Plzně

Otázka č. 1: Stavební zákon stanoví, že územní rozhodnutí má stavební úřad vydat bez zbytečných odkladů, nejdéle do 60 dnů ode dne zahájení územního řízení a ve zvlášť složitých případech nejdéle do 90 dnů. Jak je možné, že vydání územního rozhodnutí zdejšímu úřadu trvá průměrně déle, než je stanovená lhůta?

Územní řízení je zahájeno dnem podání žádosti o vydání územního rozhodnutí. Ve velké většině případů žadatel nepředloží k žádosti veškeré potřebné podklady, proto jej stavební úřad musí vyzývat k doplnění a řízení přerušovat. Stavební úřad řízení přeruší z důvodu, aby mu neběžela zákonem stanovená lhůta pro vydání rozhodnutí. Doba přerušení má samozřejmě vliv na vydání rozhodnutí, a proto se může zdát, že stavební úřad vydal územní rozhodnutí až po uplynutí zákonem stanovené lhůty.

Dalším důvodem dlouhé doby vydání rozhodnutí je řešení podaných námitek účastníky řízení. Odbor stavebně správní se vždy před vydáním rozhodnutí snaží řešit vznesené námitky dohodou mezi účastníky, případně po vznesení námitek vyzývá stavebníka k doplnění podání o další doklady.

A poslední překážkou, ne pro vydání rozhodnutí, ale pro platnost územního rozhodnutí, je napadání rozhodnutí odvoláním. Podané odvolání má v územním řízení odkladný účinek. To znamená, že rozhodnutí nenabývá právní moci. O podaném odvolání rozhoduje nadřízený správní orgán, v našem případě je to Krajský úřad Plzeňského kraje, odbor regionálního rozvoje. Pokud nadřízený orgán zjistí, že vydané rozhodnutí je v rozporu s právními předpisy nebo že je nesprávné, napadené rozhodnutí zruší a vrátí k novému projednání a odbor

stavebně správní pokračuje v územním řízení, přičemž i nově vydané územní rozhodnutí může být napadeno odvoláním a výše zmíněná situace rozhodnutí odvolacího orgánu se může opakovat.

Otázka č. 2: *Shledáváte rozdíl v územním řízení, před kterým bylo vedeno zjišťovací řízení a územním řízením, kterému zjišťovací řízení nepředcházelo?*

Rozdíl v řízeních byl před novelou č. 39/2015 Sb., ten, že stavební úřady vždy musely vést ústní jednání a o jeho konání muselo být oznámeno zahájení územního řízení veřejnosti prostřednictvím veřejné vyhlášky, která musela být vyvěšena 30 dnů před tímto jednáním. Pro klasické územní řízení musela být informace o konaném ústním jednání doručena nejméně 15 dnů předem. U klasického územního řízení mohl stavební úřad od ústního jednání upustit.

Podle dnešní právní úpravy stavební úřad nemusí nařizovat ústní jednání pro vedení územního řízení, pro které bylo vedeno zjišťovací řízení, což může urychlit vydání územního rozhodnutí. Při upuštění od ústního jednání musí stavební úřad stanovit lhůtu pro podání námitek. Tato lhůta podle zákona č. 100/2001 Sb., v platném znění je 30 dnů od zveřejnění informace o zahájení řízení, ale stavební zákon §87 odst. 2 upravuje lhůtu pro podání námitek odlišně. Dle stavebního zákona se „pro doručování oznámení o zahájení územního řízení a dalších úkonů v řízení použije odstavec 1 obdobně.“ Odstavec 1 § 87 upravuje lhůtu pro podání námitek, která nesmí být kratší, než 15 dnů.

Po novele účinné od 1. 4. 2015 rozdíl územního řízení, pro které bylo vedeno zjišťovací řízení a klasické územní řízení, nelze z praxe zdejšího odboru posoudit. Účastníci mají nyní možnost podat žalobu proti rozhodnutí ve zjišťovacím řízení, což se netýká činnosti stavebního úřadu. Z právní úpravy stavebního zákona § 87 odpadla úprava územních řízení, pro která bylo vedeno zjišťovací řízení. Podle dnešní právní úpravy ve vedení územního řízení, pro které bylo vedeno zjišťovací řízení a klasické územní řízení, nebude rozdíl.

Otázka č. 3: *Shledáváte rozdíl v územním řízení, ve kterém bylo vydáno závazné stanovisko EIA?*

Pro územní řízení, pro které bylo vydáno stanovisko EIA, platila obdobná pravidla, jako pro územní řízení, kterému předcházelo zjišťovací řízení do 31. 3. 2015.

Dnešní právní úprava územní řízení označuje jako tzv. navazující řízení, stavební úřad při vedení územního řízení se musí řídit nejen stavebním zákonem, ale také ZoPVŽP. Administrativně bude územní řízení pro úředníka stavebního úřadu náročnější.

Otázka č. 4: *Způsobila novela zákona č. 100/2001 Sb., účinná k 1.4.2015 na Vašem odboru zásadní změnu pro vedení územního řízení, jako navazujícího řízení?*

Změnou zákona přibyla odboru stavebně správnímu nová povinnost při zahájení územního řízení doručit oznámení o zahájení územního řízení také příslušnému úřadu, který vydával stanovisko EIA.

S čím se bude muset odbor stavebně správní, jakož i všechny stavební úřady, které povedou tzv. navazující řízení popasovat je například, jak označit dotčenou veřejnost v rozhodnutí, kdo bude oprávněn za dotčenou veřejnost vystupovat, a tak dále. Na tyto otázky zatím nejsou žádné výklady ani metodiky.

Otázka č. 5: *I přes nízký počet zemních řízení v letech 2013 – 2015, kterým předcházelo zjišťovací řízení nebo stanovisko EIA, měl Váš odbor jako účastníka územního řízení občanské sdružení nebo jinou osobu spadající pod § 85 odst. 2 písm. c) stavebního zákona?*

Ve stanoveném období nebylo účastníkem územního řízení žádné občanské sdružení nebo osoba, o které tak stanoví zvláštní právní předpis.

4.3. Analýza vedených územních řízení se stanoviskem EIA nebo v návaznosti na zjišťovací řízení v Plzeňském kraji za období 2013 - 2015

Pro zjištění vedených územních řízení, pro které bylo vydáno stanovisko EIA nebo mu předcházelo zjišťovací řízení, bylo vedeno dotazníkové šetření. Anonymní dotazník byl rozeslán všem stavebním úřadům Plzeňského kraje. Dotazník nebyl doručován stavebním úřadům městských obvodů v Plzni, jelikož tyto úřady nebyly a nejsou oprávněny dle statutu k vedení takového územního řízení. Žádost o vyplnění dotazníku nebyla zaslána ani Magistrátu města Plzně, oboru stavebně správnímu, jelikož potřebné údaje byly zjišťovány samostatně. Ze všech 39 oslovených stavebních úřadů na dotazník reagovalo 24 dotazovaných. Prostřednictvím dotazníku bylo zjištěno, kolik obec vedla v letech 2013 – 2015 územních řízení, jejichž podkladem bylo stanovisko EIA nebo proběhlo zjišťovací řízení.

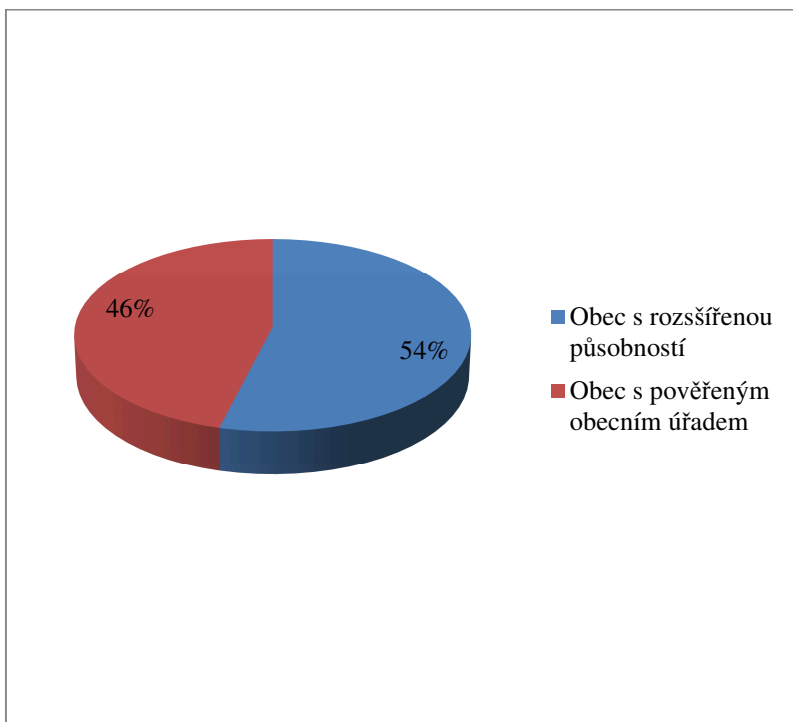
Otázka č. 1: *Působnost obecního stavebního úřadu:*

Tabulka 7: Počet zúčastněných obcí dotazníkového šetření

Typ obce	Počet obcí
Obec s rozšířenou působností	13
Obec s pověřeným obecním úřadem	11

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 4: Typ obce

Zdroj: Vlastní zpracování

Ze získaných odpovědí je jasné, že z oslovených respondentů reagovalo 54% úřadů s rozšířenou působností a 46% obcí s pověřeným obecním úřadem.

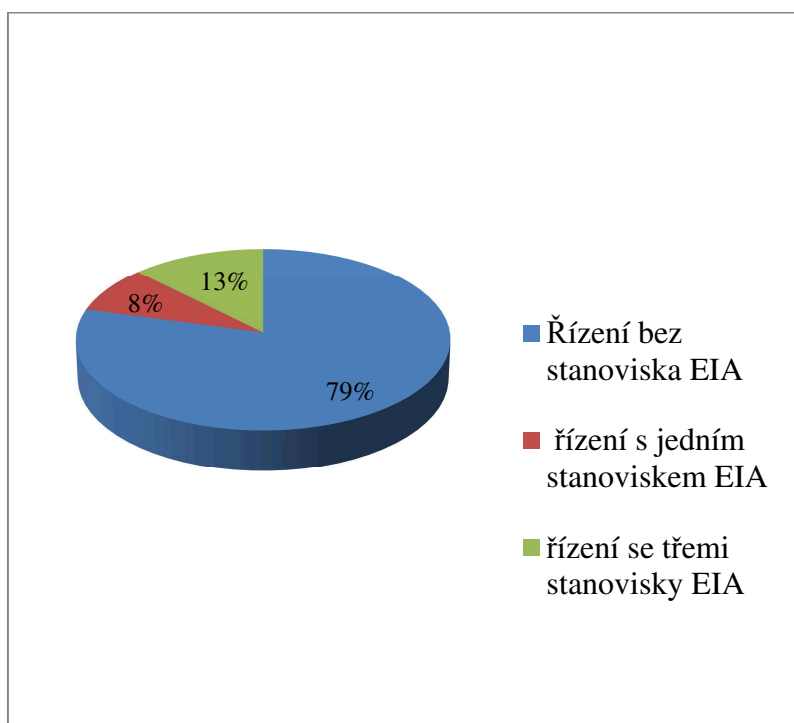
Otázka č. 2: *Kolik bylo vedených územních řízení se stanoviskem EIA v roce 2013 v rámci působnosti stavebního úřadu?*

Tabulka 8: Počet vedených územních řízení v roce 2013

Počet vedených územních řízení se stanoviskem EIA	Počet stavebních úřadů
0	19
1	2
2	3

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 5: Územní řízení v roce 2013 se stanoviskem EIA

Zdroj: Vlastní zpracování

Z výše položené otázky je zřejmé, že v roce 2013 nevedlo 79% respondentů žádné územní řízení, jehož podkladem by bylo stanovisko EIA. Jeden stavební úřad, který se zúčastnil dotazníkového šetření, vedl ve stanoveném období 2 územní řízení se stanoviskem k posouzení vlivů na životní prostředí a jeden stavební úřad vedl z procentuálního hlediska 13 % takových územních řízení, což představovalo 3 územní řízení.

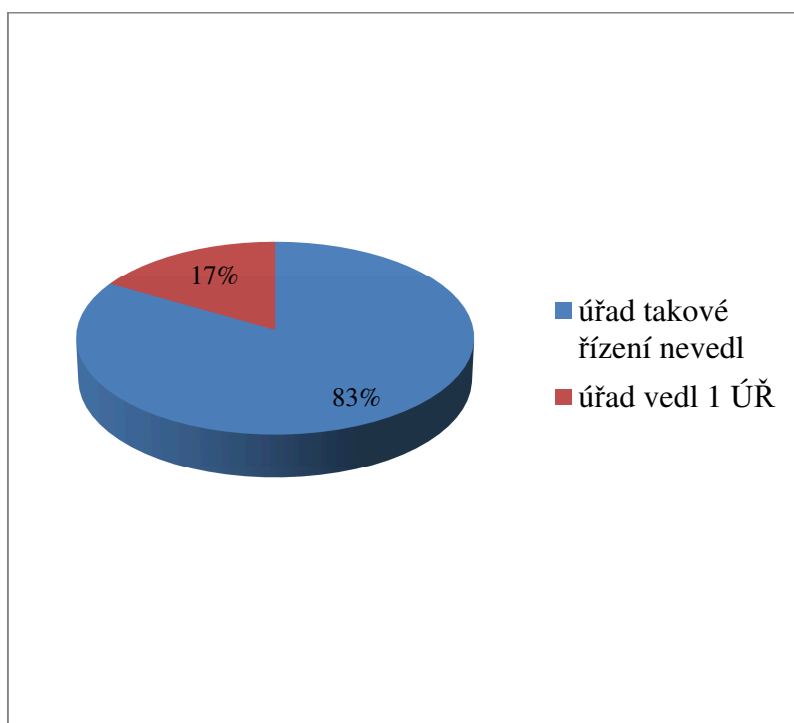
Otázka č. 3: *Kolik bylo vedených územních řízení se stanoviskem EIA v roce 2014 v rámci působnosti stavebního úřadu?*

Tabulka 9: Počet vedených územních řízení v roce 2014

Počet vedených územních řízení se stanoviskem EIA	Počet stavebních úřadů
0	20
1	4

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 6: Územní řízení v roce 2014 se stanoviskem EIA

Zdroj: Vlastní zpracování

V roce 2014 nemělo možnost 83% respondentů vést územní řízení se stanoviskem EIA. Taková řízení vedly v Plzeňském kraji pouze 4 stavební úřady, které reagovaly na dotazník.

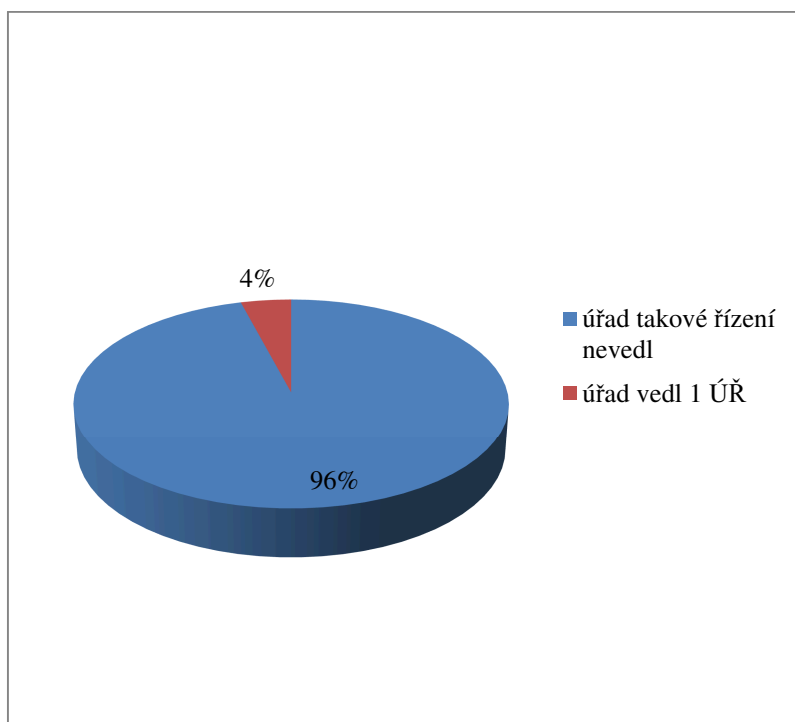
Otázka č. 4: *Kolik bylo vedených územních řízení se stanoviskem EIA v období 1. 1. 2015 do 31.3.2015 v rámci působnosti stavebního úřadu?*

Tabulka 10: Počet vedených územních řízení v období 1. 1. 2015 až 31. 3. 2015

Počet vedených územních řízení se stanoviskem EIA	Počet stavebních úřadů
0	23
1	1

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 7: Územní řízení od 1. 1. 2015 do 31. 3. 2015 se stanoviskem EIA

Zdroj: Vlastní zpracování

Za tři měsíce v roce 2015 měl pouze jeden z respondentů dotazníkového šetření doručenou žádost o územní řízení se stanoviskem EIA. Procentuálním vyjádřením se jedná o 4% účastníky dotazníkového šetření.

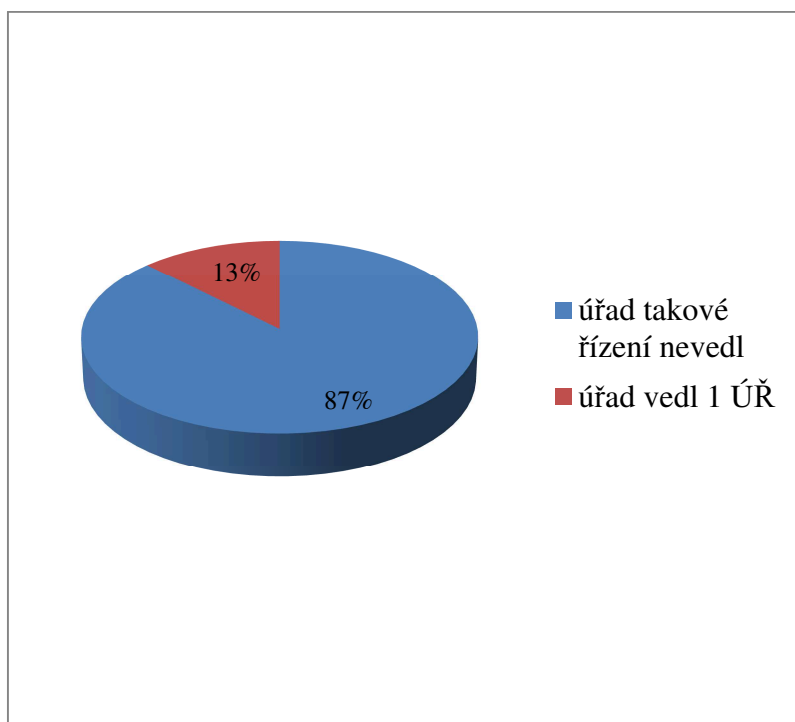
Otázka č. 5: *Kolik bylo vedených územních řízení se stanoviskem EIA v období od 1. 4. 2015 do 31.12.2015 v rámci působnosti stavebního úřadu?*

Tabulka 11: Počet vedených územních řízení v období od 1. 4. 2015 až 31. 12. 2015

Počet ÚŘ se stanoviskem EIA	Počet stavebních úřadů
0	21
1	3

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 8: Územní řízení od 1. 4. 2015 do 31. 12. 2015 se stanoviskem EIA

Zdroj: Vlastní zpracování

Po novelou ZoPVŽP č. 39/2015 Sb., bylo do 1. dubna do 31. prosince roku 2015 vedeno jedno územní řízení se stanoviskem EIA pouze 13% účastníků ankety.

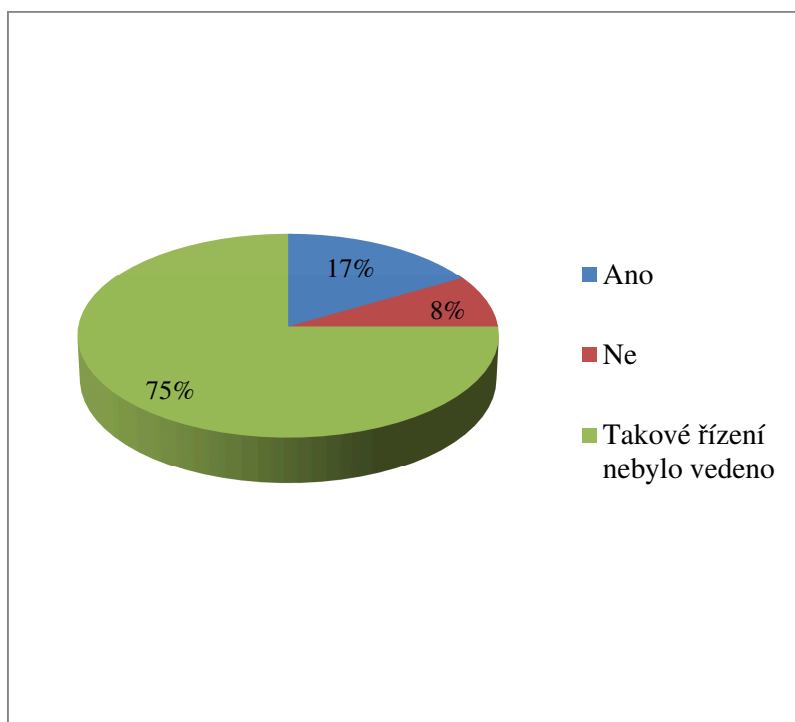
Otázka č. 6: *Byla účastníky územního řízení, ve kterém bylo vydáno stanovisko EIA v roce 2013, občanská sdružení?*

Tabulka 12: Občanské sdružení jako účastník ÚŘ v roce 2013

Odpověď	Počet
Ano	4
Ne	2
Takové řízení nebylo vedeno	18

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 9: Účast v územním řízení občanského sdružení v roce 2013

Zdroj: Vlastní zpracování

Na položenou otázku ohledně účastenství občanských sdružení v územních řízeních v roce 2013 odpověděly kladně 4 stavební úřady, 8% respondentů účast občanského sdružení v územním řízení nemělo a 75% dotazovaných takové územní řízení nevedlo.

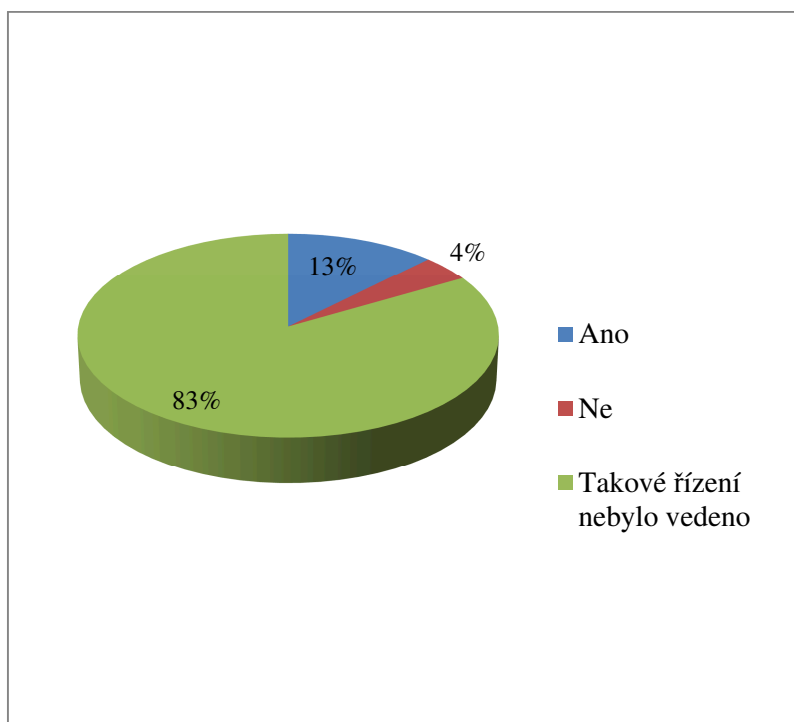
Otázka č. 7: *Byla účastníky územního řízení, ve kterém bylo vydáno stanovisko EIA v roce 2014, občanská sdružení?:*

Tabulka 13: Občanské sdružení jako účastník ÚR v roce 2014

Odpověď	Počet
Ano	3
Ne	1
Takové řízení nebylo vedeno	20

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 10: Účast v územním řízení občanského sdružení v roce 2014

Zdroj: Vlastní zpracování

I v následujícím roce 2014 převládal počet respondentů, kteří nevedli územní řízení se stanoviskem EIA. Celkový počet takových respondentů byl 83%. Celkem 4% odpovídajících nemělo účastníka územního řízení občanské sdružení a 13% respondentů mělo jako účastníka občanské sdružení.

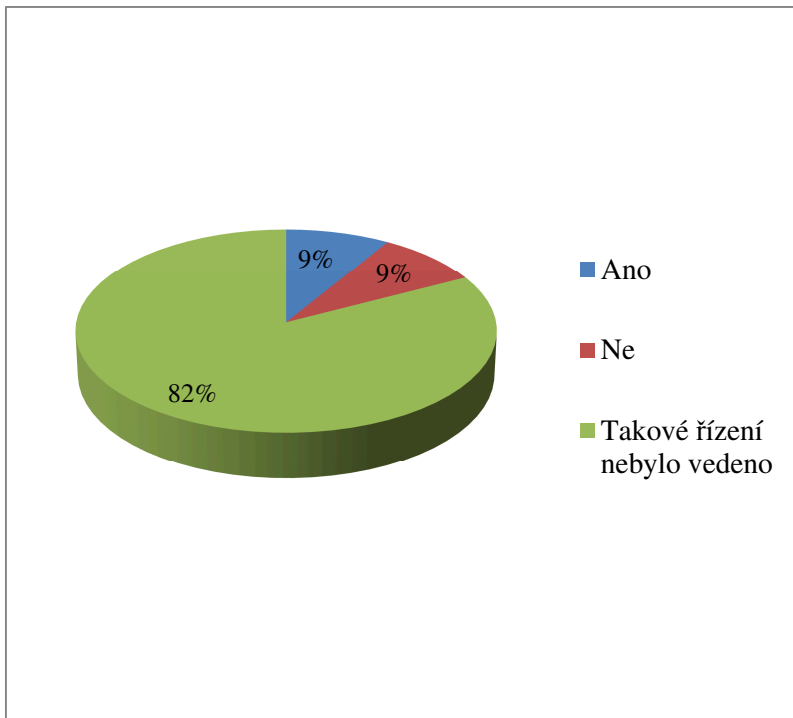
Otázka č. 8: *Byla účastníky územního řízení, ve kterém bylo vydáno stanovisko EIA v roce 2015, občanská sdružení?*

Tabulka 14: Občanské sdružení jako účastník ÚR v roce 2015

Odpověď	Počet
Ano	2
Ne	2
Takové řízení nebylo vedeno	20

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 11: Účast v územním řízení občanského sdružení v roce 2015

Zdroj: Vlastní zpracování

V roce 2015 měly dva stavební úřady, které se zúčastnily dotazníkového šetření podané žádosti o územní rozhodnutí se stanoviskem EIA. Celkem 9% odpovídajících nemělo občanské sdružení účastníka řízení a 82% respondentů územní řízení se stanoviskem EIA vůbec nevedlo.

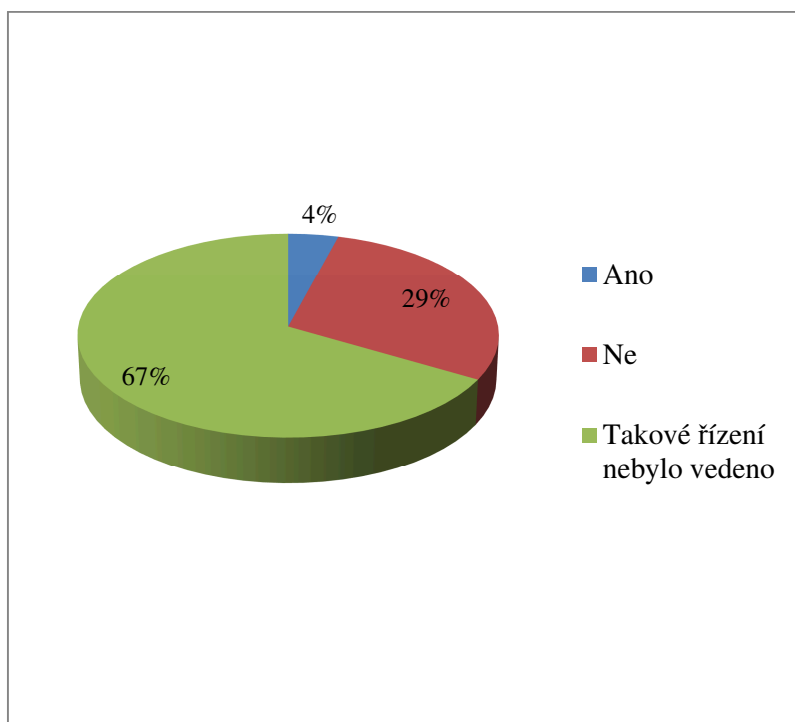
Otázka č. 9: *Byla v územním rozhodnutí, pro které bylo jako podklad vydáno stanovisko EIA, stanovena podmínka, která vyvstala na základě námítky či připomínky občanského sdružení v roce 2013?*

Tabulka 15: Podmínka navržená občanským sdružením v roce 2013

Odpověď	Počet
Ano	1
Ne	7
Takové řízení nebylo vedeno	16

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 12: Podmínka navržená občanským sdružením v roce 2013

Zdroj: vlastní zpracování

Ze čtyř stavebních úřadů, které měly jako účastníka územního řízení občanské sdružení, pouze jeden stavební úřad stanovil v územním rozhodnutí podmínku, která vyvstala z námitek občanského sdružení. Celkem 67% respondentů takové řízení nevedlo.

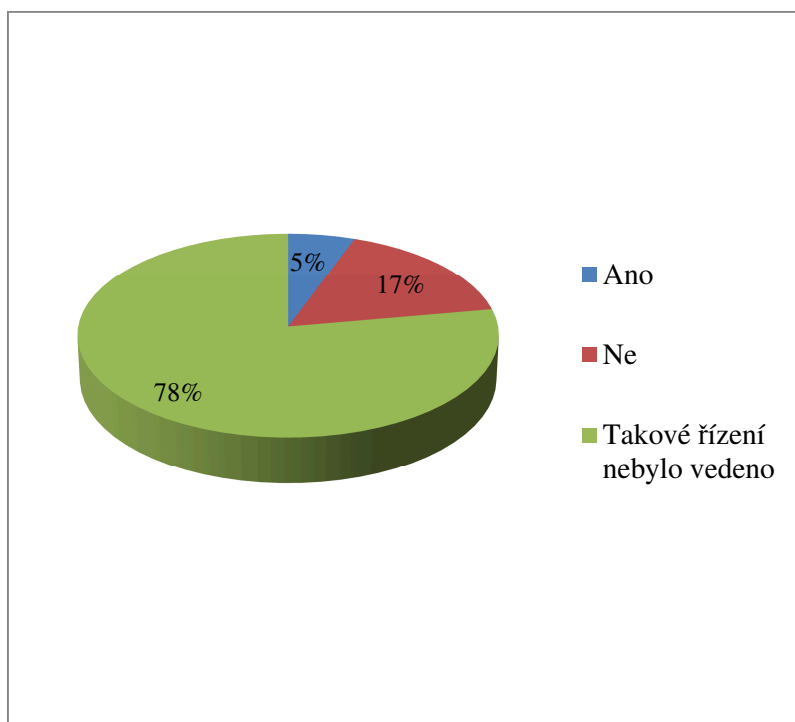
Otázka č. 10: *Byla v územním rozhodnutí, pro které bylo jako podklad vydáno stanovisko EIA, stanovena podmínka, která vyvstala na základě námítky či připomínky občanského sdružení v roce 2014?*

Tabulka 16: Podmínka navržená občanským sdružením v roce 2014

Odpověď	Počet
Ano	1
Ne	3
Takové řízení nebylo vedeno	20

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 13: Podmínka navržená občanským sdružením v roce 2014

Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2014 vedly celkem 4 stavební úřady územní řízení, se stanoviskem EIA. Jeden stavební úřad stanovil v rozhodnutí podmínku, která vyvstala z podaných námitek občanského sdružení. V procentuálním vyjádření celkem 78% respondentů takové územní řízení nevedlo, 17% respondentů žádnou takovou podmínku v územním rozhodnutí nestanovovalo.

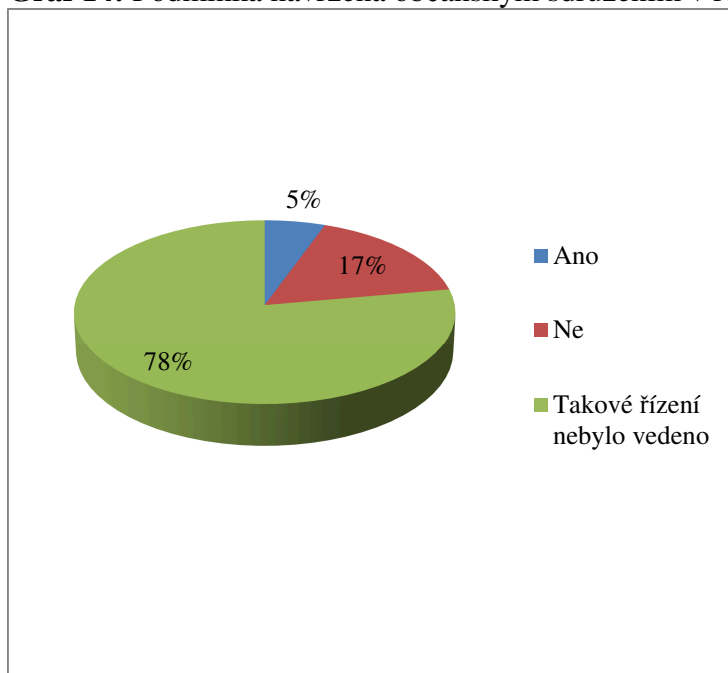
Otázka č. 11: *Byla v územním rozhodnutí, pro které bylo jako podklad vydáno stanovisko EIA, stanovena podmínka, která vyvstala na základě námítky či připomínky občanského sdružení v roce 2015?*

Tabulka 17: Podmínka navržená občanským sdružením v roce 2015

Odpověď	Počet
Ano	1
Ne	3
Takové řízení nebylo vedeno	20

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 14: Podmínka navržená občanským sdružením v roce 2015

Zdroj: Vlastní zpracování

I v roce 2015 byla v územním řízení stanovena podmínka, která vyvstala z námitek občanského sdružení. Celkem 17% respondentů, kteří měli jako účastníka územního řízení občanské sdružení, nestanovovalo v rozhodnutí podmínku z námitek vznesených občanským sdružením. I v tomto roce byla nadpoloviční většina respondentů, u kterých takové řízení nebylo vedeno.

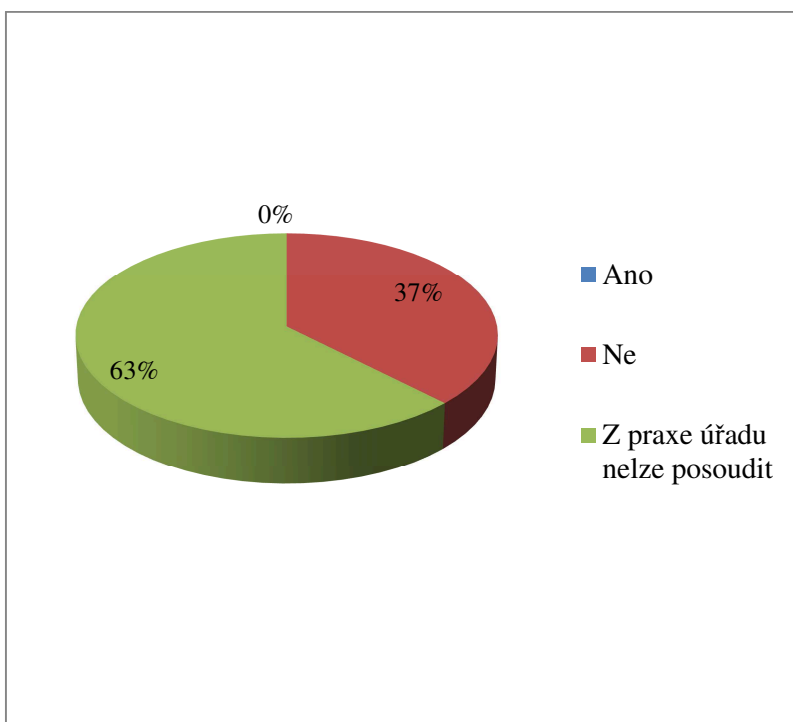
Otázka č. 12: *Považujete novelu zákona č. 39/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, za zjednodušení procesu územního rozhodování?*

Tabulka 18: Zjednodušený proces ÚŘ díky novele č. 39/2015 Sb.,

Odpověď	Počet
Ano	0
Ne	9
Z praxe úřadu nelze posoudit	15

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 15: Zjednodušený proces ÚŘ díky novele č. 39/2015 Sb.,

Zdroj: vlastní zpracování

Na výše uvedenou otázku odpovědělo 37% respondentů, kteří mají zkušenost s vedením územních řízení se stanoviskem EIA, že neshledalo zjednodušení rozhodování stavebních úřadů při umisťování staveb. Ostatní respondenti nedokázali novelu z vlastní praxe posoudit.

4.4. Případový příklad územního řízení

Na konkrétním stavebním záměru, který má být v městě Plzni vybudován, bude názorně vedeno územní řízení, jemuž předcházelo vydání stanovisko EIA v roce 2012. Bude popsán proces územního řízení, jak by bylo vedeno před novelou č. 39/2015 Sb., a jak bude vedeno územní řízení podle dnešní právní úpravy.

4.4.1. Charakteristika plánované liniové stavby – Silniční systém města Plzně, oblast Roudná

Tento záměr plánuje město Plzeň realizovat již řadu let. Současná situace města je taková, že ve městě existuje pouze jedna komunikace, která spojuje Severní předměstí a Bolevec s centrem města. V dnešní době je již překročená kapacita spojení a v dopravních špičkách dochází k výrazným dopravním kongescím. Záměr řeší soubor dopravních staveb, jejichž realizací by mělo dojít k propojení Severního předměstí a centra Plzně, čímž by mělo vzniknout alternativní spojení obou lokalit.

Stavební záměr je navržen z důvodu přerozdělení dopravního zatížení a k podstatnému odlehčení dopravní zátěže v ulici Na Roudné. Z dopravního hlediska by navrhovaná stavba po celkovém dokončení převzala zhruba 50% veškeré opravy projíždějící po stávající ulici Malická a ulici Na Roudné.

Pro realizaci tohoto stavebního záměru bylo již v roce 2007 vypracováno oznámení podle přílohy č. 3 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, oznámení bylo zveřejněno a připomínkováno. Záměr spadá dle přílohy 1 ZoPVŽP do kategorie II, bod 9.1 – Novostavby, rozšiřující a přeložky silnic všech tříd a místních komunikací I. a II. třídy a bod 10.6 – Skladové nebo obchodní komplexy včetně nákupních středisek o celkové výměře nad 3000 m² zastavěné plochy; parkoviště nebo garáže s kapacitou nad 100 parkovacích stání v součtu pro celkovou stavbu.

Závěr zjišťovacího řízení byl vydán 10. 1. 2008 s požadavkem pokračování v procesu EIA, tedy na zpracování dokumentace podle přílohy č. 4 ZoPVŽP. Ze závěrů zjišťovacího řízení vyplynul největší problém, který při realizaci stavby vyvstává, a to zejména nepříznivý vliv na hlukovou situaci.

V roce 2010 bylo příslušnému úřadu opětovně doručeno oznámení podle přílohy č. 3 ZoPVŽP a to ve dvou variantách řešení:

Varianta 1 – překládá řešení záměru v takovém rozsahu, který se z hlediska hlukové situace pohybuje v místě stavby okružní křižovatky fakultní nemocnice a rekonstrukce ul. Na Roudné na hranici platných hygienických limitů.

Varianta 2 – v této variantě byly dodrženy platné hygienické limity, přičemž výstavba by byla rozdělena do tří etap, kdy by byly postupně vystavěny jednotlivé části silničního systému.

1. etapa – výstavba garáží a parkoviště u fakultní nemocnice a propojení aleje Svobody směrem k ulici Na Roudné
2. etapa – propojení ulice Na Roudné a ulice K Rychtářce
3. etapa – rekonstrukce ulice Na Roudné.

Příslušný úřad po obdržení oznámení posupoval podle zákona, zahájil zjišťovací řízení a následně vydal závěr, že záměr má významný vliv na životní prostředí a bude posuzován podle zákona 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí.

Necelý půl rok na to mu byla doručena dokumentace s obsahem dle přílohy č. 4 ZoPVŽP, kterou příslušný úřad zveřejnil na internetovém informačním systému EIA pod kódovým označením PLK 1536, na úřední desce a v dalších sdělovacích prostředcích (denní tisk). Dokumentace byla rozeslána i dotčeným územně samosprávným celkům dotčeným správním úřadům ke zveřejnění a vyjádření.

Následovalo uzavření smlouvy mezi příslušným úřadem a zpracovatelem posudku. Po obdržení posudku byl posudek zveřejněn na internetovém informačním systému EIA a zveřejněn stejným postupem, jako tomu bylo s dokumentací.

Dle závěru posudku po vyhodnocení dokumentace se doporučilo příslušnému úřadu vydat souhlasné stanovisko pro realizaci záměru ve variantě č. 2, za respektování podmínek uvedených ve stanovisku EIA.

Následovalo rozesílání pozvánek na veřejné projednání. Po veřejném projednání posudku bylo vydáno souhlasné stanovisko k variantě č. 2 s tím, že uvedené podmínky tohoto

stanoviska budou respektovány a zahrnuty jako podmínky rozhodnutí nebo opatření nutných k provedení záměru. Stanovisko obsahuje celkem 65 podmínek a jeho platnost byla ode dne vydání 5 let.

4.3.2. Samotný proces umístování stavby před 1. 4. 2015

Před 1. 4. 2015 by město Plzeň, jako stavebník připojilo vydané stanovisko EIA k ostatním podkladům pro vydání rozhodnutí k žádosti o územní rozhodnutí. Stavební úřad by oznámil zahájení územního řízení podle § 87 odst. 2 stavebního zákona. Rozdíl oproti klasickému územnímu řízení by byl ten, že muselo být nařízeno ústní jednání. O nařízeném ústním jednání se účastníci dozvěděli z oznámení o zahájení územního řízení, které bylo vyvěšeno nejméně 30 dnů před jeho konáním na úřední desce stavebního úřadu. Celé územní řízení se vedlo podle stavebního zákona a prováděcích vyhlášek k tomuto zákonu, případně se subsidiárně použil správní řád.

Stavební úřad, po obdržení žádosti o územním rozhodnutí a kontrole veškerých náležitostí žádosti, oznámil zahájení územního řízení. Součástí oznámení byla informace o konání veřejného ústního jednání. Oznámení bylo veřejnosti doručováno veřejnou vyhláškou, která byla vyvěšena nejméně 30 dnů před ústním jednáním. Účastníkům územního řízení uvedeným v § 85 odst. 1 a odst. 2 písm. a) stavebního zákona jednotlivě, zbylým účastníkům bylo oznámení doručováno stejným způsobem jako veřejnosti.

Účastníci územního řízení mohli podávat námítky podle § 89 stavebního zákona, bližší identifikace námitek upravuje kapitola 3.6.2 Závazná stanoviska, námítky a připomínky.

Stavební úřad po ústním jednání vydal územní rozhodnutí, ve kterém posoudil záměr, zda je v souladu s § 90 stavebního zákona. Proti územnímu rozhodnutí mohli účastníci řízení podat odvolání.

4.3.3. Samotný proces umíst'ování stavby podléhajících posouzení vlivu na životní prostředí od 1. 4. 2015

4.3.3.1. Postup stavebního úřadu u záměru, u kterého nedošlo ke změně oproti vydanému stanovisku EIA

Územní řízení je po novele ZoPVŽP č. 39/2015 Sb. tzv. navazujícím řízením ve smyslu § 3 písm. g) ZoPVŽP. V navazujícím řízení musí stavební úřad dodržet postupy upravené mimo stavební zákon také zákonem o posuzování vlivů na životní prostředí.

Dnes musí město Plzeň nejméně 30 dnů před podáním žádosti o územní rozhodnutí předložit příslušnému úřadu, který vydával stanovisko k posouzení vlivů na životní prostředí dokumentaci pro územní řízení. K dokumentaci musí být přiložen seznam případných změn oproti záměru, ke kterému bylo vydáno stanovisko.

Po uplynutí 30dní lhůty může město Plzeň podat žádost o územní rozhodnutí na stavební úřad. Pokud stavební úřad neshledá nedostatky podané žádosti, oznámí zahájení územního řízení všem účastníkům řízení, které upravuje § 85 stavebního zákona a dotčeným orgánům. Oznámení o zahájení řízení musí být zveřejněno na úřední desce stavebního úřadu včetně způsobu umožňujícího dálkový přístup po dobu 30 dnů.

K oznámení musí stavební úřad připojit žádost spolu s upozorněním, že se jedná o záměr posuzovaný podle ZoPVŽP, informace o předmětu a povaze rozhodnutí, které má být v navazujícím řízení vydáno a informace, kde se lze seznámit s dokumenty pořízenými v průběhu posuzování, informace o podmínkách zapojení veřejnosti do řízení a případně informace o místě a čase konání veřejného ústního jednání.

Oznámení o zahájení řízení musí být doručeno také příslušnému úřadu, který vydával stanovisko EIA. Příslušný úřad na základě doručeného oznámení ověří, zda nedošlo ke změnám záměru, které mohou mít významný negativní vliv na životní prostředí. Pokud příslušný úřad dojde k závěru, že stavební záměr byl změněn a změna bude mít významný negativní vliv na životní prostředí, vydá nesouhlasné závazné stanovisko, které doručí stavebnímu úřadu.

Zákon upravuje povinnosti vydat negativní závazné stanovisko, neupravuje ale situaci, když návrh stavebního záměru zůstal beze změn. Není ani zákonem upravena lhůta pro vydání nesouhlasného stanoviska.

Stavební úřad již nemá povinnost nařizovat veřejné ústní jednání, záleží na jeho rozhodnutí. (Veřejné ústní jednání je povinný vést pouze u záměrů umístěvaných na území obce bez územního plánu, což město Plzeň není).

Stavební úřad nenařídí ústní jednání, ale stanoví 30denní lhůtu pro uplatnění námitek účastníky řízení, připomínek veřejnosti a stanovisek dotčených orgánů.

Do územního řízení se může přihlásit na základě písemného oznámení také dotčená veřejnost uvedená v § 3 písm. i) bodě 2 ZoPVŽP.

V konkrétním územním řízení lze očekávat hojnou účast dotčené veřejnosti, která již připomínkovala posuzování vlivů na životní prostředí v roce 2010.

Tato plánovaná stavba má mnoho odpůrců ze strany veřejnosti, hlavně ze strany obyvatel dané lokality. Ze stanoviska EIA z roku 2010 jsou již dnes známa 3 občanská sdružení, která se mohou navazujícího řízení zúčastnit.

Velmi rychle mohou vznikat i nové právnické osoby soukromého práva jako účastníci územního řízení pod pojmem dotčená veřejnost. Dnešní právní úprava umožňuje vznik takové právnické osoby velmi jednoduchým způsobem a může ji založit kdokoliv. Jediné, co musí taková právnická osoba stavebnímu úřadu předložit společně s připomínkami, je podporující listina, kterou bude svým podpisem podporovat minimálně 200 osob (§9e ZoPVŽP po osobách podporujících tuto právnickou osobu vyžaduje, aby na podpisovém archu uvedli pouze jméno a příjmení, datum narození a adresu místa pobytu a vlastnoruční podpis). Podpisy nemusí být úředně ověřeny a zřejmě nemusí být listina podepsána ani osobou, která dosáhla plnoletosti.

Stavební úřad nemá povinnost zkoumat a ověřovat pravost podpisů na podporující listině. Stavební zákon ani ZoPVŽP neupravují, kdo za dotčenou veřejnost, kterou podporují osoby podepsané na podpisové listině, může vystupovat a jakým způsobem ji v rozhodnutí označovat.

Stavební úřad po uplynutí stanovené lhůty k vyjádření vydá územní rozhodnutí.

Rozhodnutí se doručuje stejným způsobem, jako bylo doručeno oznámení o zahájení územního řízení, odpadla jen povinnost doručovat rozhodnutí úřadu, který vydával závazné stanovisko EIA.

Novela zákona o posuzování vlivů na životní prostředí č. 39/2015 Sb., umožnila podat odvolání v navazujícím řízení nejen oznamovateli a účastníkům řízení, ale i dotčené veřejnosti, která se do řízení přihlásila postupem uvedeným výše. Podat odvolání je oprávněna i dotčená veřejnost, která nebyla účastníkem řízení v prvním stupni.

Pokud by bylo podáno odvolání, stavební úřad musí informovat všechny účastníky jeho podání a stanovit jim lhůtu k vyjádření se k němu. Jelikož se jedná o řízení s velkým počtem účastníků, bude výzva doručována veřejnou vyhláškou.

Následně předá stavební úřad spis odvolacímu správnímu orgánu k rozhodnutí o odvolání.

Odvolací orgán v odvolacím řízení může rozhodnutí potvrdit, což by znamenalo, že územní rozhodnutí nabyde právní moci. Proti rozhodnutí odvolacího orgánu mohou účastníci řízení podat žalobu a domáhat se zrušení rozhodnutí. Zákon o posuzování vlivů na životní prostředí umožňuje podat žalobu dotčené veřejnosti a může napadat hmotnou i procesní zákonnost rozhodnutí. I když to zákon o posuzování vlivů výslovně neupravuje, možnost podat žalobu proti územnímu rozhodnutí jsou oprávněni i ostatní účastníci řízení, ne jen dotčená veřejnost.

O podaných žalobách má rozhodnout soud do 90 dnů poté, kdy žaloba došla soudu. Soud je povinen i bez návrhu rozhodnout o přiznání odkladného účinku žaloby nebo o předběžném opatření a to v případě, hrozí-li nebezpečí, že realizací záměru může dojít k závažným škodám na životním prostředí.

Stanovená lhůta pro rozhodnutí soudu je pouze pořádková a soudu za její nedodržení nehrozí žádný postih. V případě, že soud žalobu zamítne, může se brát územní rozhodnutí jako podklad pro další proces správního řízení, jehož výsledkem bude stavební povolení. Pokud soud zruší rozhodnutí odvolacího orgánu, bude muset odvolací orgán vydat nové rozhodnutí.

4.3.2.2. Postup stavebního úřadu u změněného záměru oproti vydanému stanovisku EIA

Stejně, jako tomu bylo u předchozího příkladu, město Plzeň musí před podáním žádosti o územní rozhodnutí předložit příslušnému úřadu dokumentaci pro příslušné navazující řízení a to včetně popisu změn oproti záměru.

Po uplynutí stanovené lhůty podá město Plzeň žádost o vydání územního rozhodnutí se všemi náležitostmi, jak bylo uvedeno v předchozím příkladu. Pokud opět stavební řád po předběžném posouzení podkladů neshledá nedostatky, vydá oznámení o zahájení územního řízení, které se bude opět doručovat zákonem upraveným postupem.

Příslušný úřad po obdržení oznámení o zahájení územního řízení ověří záměr a po shledání, že došlo ke změnám záměru, které by mohly mít významný negativní vliv na životní prostředí, vydá příslušný úřad nesouhlasné závazné stanovisko.

Zákon o posuzování vlivů na životní prostředí shledává jako negativní vliv na životní prostředí zejména zvýšení kapacity navrhovaného záměru a rozsahu nebo změnu technologie, řízení provozu nebo způsobu užívání. Blíže však neupravuje, co znamená významný negativní vliv. Jak moc se může investor odchýlit od stanoviska EIA, aby nebylo nutné nové posouzení EIA.

Zákon o posuzování vlivů na životní prostředí neupravuje, komu má být nesouhlasné závazné stanovisko doručeno, lze však předpokládat, že bude doručeno městu Plzni, jako stavebníkovi a stavebnímu úřadu, který zahájil územní řízení. Stavební úřad po obdržení negativního závazného stanoviska bude postupovat podle §149 správního řádu a žádost o vydání územního rozhodnutí bez dalšího dokazování zamítne.

Rozhodnutí o zamítnutí žádosti bude stavební úřad doručovat všem účastníkům řízení a dotčeným orgánům stejným způsobem, jako doručoval oznámení.

Město Plzeň se může bránit proti zastavení územního řízení odvoláním. Jestliže odvolání bude směřovat proti obsahu závazného stanoviska, vyžádá si odvolací orgán potvrzení nebo změnu závazného stanoviska od Ministerstva životního prostředí, které je nadřízeným orgánem správního orgánu, který byl příslušný k vydání nesouhlasného závazného stanoviska. Odvolací orgán o odvolání rozhodne na základě výsledku přezkumu závazného stanoviska.

Pokud by Ministerstvo životního prostředí potvrdilo závazné stanovisko EIA, bylo by rozhodnutí o zamítnutí žádosti odvolacím orgánem potvrzeno, pokud by bylo negativní závazné stanovisko zrušeno, bylo by jistě odvolacím orgánem zrušeno i rozhodnutí o zamítnutí žádosti o územní rozhodnutí a věc by byla vrácena k novému projednání. Příslušný úřad by opětovně posuzoval, zda v záměru došlo k podstatné změně, která může mít negativní vliv na životní prostředí.

Vydání negativního závazného stanoviska znamená, že záměr musí být znovu posouzen v procesu EIA. Plánovaný záměr je opět na začátku své cesty. Město Plzeň musí opětovně předložit příslušnému úřadu zpracovanou dokumentaci podle přílohy č. 4 ZoPVŽP upravenou podle změn, ke kterým došlo.

Stanovisko pro stavbu „Silniční systém města Plzeň v oblasti Roudné“ bylo vydáno po 159 dnech od obdržení dokumentace dle § 8 ZoPVŽP.

Dokumentace byla příslušnému úřadu předložena přesně 6 měsíců poté, co byl vydán závěr, že stavba bude posuzována podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

Lze tedy předpokládat, že pro podání nové žádosti o územní rozhodnutí uplyne více, než rok. Přičemž nesmíme zapomínat, že značný díl časového fondu si ukrojí i zpracování dokumentace pro proces EIA.

5. Zhodnocení výsledků a doporučení

5.1. Zhodnocení výsledků

Z výše uvedených odpovědí dotazníkového šetření vyplynulo, že v Plzeňském kraji za poslední roky 2013-2015 nebylo vedeno velké množství územních řízení, kterým předcházelo zjišťovací řízení nebo pro které bylo vydáno stanovisko EIA.

Důležitou informací získanou z odpovědí na dotazník je účast občanských sdružení, jako účastníků upravených v § 85 odst. 2 písm. c) stavebního zákona. Ze získaných odpovědí je jasné, že se občanská sdružení ne vždy účastní každého územního řízení, jehož záměr se dotýká životního prostředí nebo veřejného zájmu. Dalším důležitým zjištěním je, že bylo v Plzeňském kraji vedeno územní řízení, do jehož podmínek byla zařazena i podmínka vznesená občanským sdružením. Tuto informaci shledávám za opodstatněnou pro možné účastenství takové právnické osoby.

Co už z dotazníkového šetření zúčastněných respondentů stavebních úřadů Plzeňského kraje není tak pozitivní je vnímání novely zákona č. 100/2001 Sb. o posuzování vlivů na životní prostředí účinné od 1. 4. 2015. Ani jeden z respondentů neshledal v novele zákona zjednodušení v řízení, které navazuje na proces EAI. Zákon je účinný necelý rok a novelou byla pozměněna i příslušnost k vedení tzv. navazujícího řízení, proto je i možné, že 63% respondentů položenou otázku nedokázalo ze své praxe posoudit.

5.2. Doporučení

Na základě analýzy jednotlivých příkladů územních řízení je zřejmé, že pro vedení navazujícího řízení jsou pro jednotlivé úkony správních orgánů upravené lhůty zákonem.

Zbytečný průtah je shledáván v doručování dokumentace pro navazující řízení 30 dnů před podáním žádosti o navazující řízení. Příslušný úřad není povinen se před doručením oznámení o zahájení navazujícího řízení projektovou dokumentací zabývat, proto třiceti denní lhůta je zbytečná a dokumentace pro navazující řízení by mohla být příslušnému úřadu doručena ve stejný den, jako byla doručena stavebnímu úřadu. Případně by mohla být povinnost pro investora, aby doručil stavebnímu úřadu i dokumentaci určenou pro příslušný úřad, který vydával stanovisko EIA, a dokumentace by byla tomuto úřadu doručena spolu

s oznámením o zahájení navazujícího řízení. Stavební úřad by měl před vydáním oznámení povinnost zkontrolovat, zda je dokumentace určená pro příslušný úřad totožná s tou pro územní řízení. Tímto způsobem by byl celý proces ošetřen před nekalou činností některých investorů. (Z praxe odboru stavebně správního Magistrátu města Plzně jsou zkušenosti, že investor předkládal jinou projektovou dokumentaci dotčeným orgánům a jinou pro samotné řízení umístování stavby.)

Další nedostatek je shledán v zákonem nestanovené lhůtě, ve které má být vydáno případné nesouhlasné verifikační stanovisko, když příslušný úřad zjistí, že u záměru došlo ke změnám, které mohou mít významný negativní vliv na životní prostředí. Z logiky věci by mělo být vydáno do stanovené lhůty stavebním úřadem pro podávání námitek, připomínek a stanovisek. Zákon o posuzování vlivů na životní prostředí ani stavební zákon však neuvádí, zda tato koncentrační zásada platí i pro příslušný úřad. Na ZoPVŽP se ani nevztahuje zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, který upravuje lhůty pro vydávání správních aktů.

V ZoPVŽP by mělo být doplněno časové omezení, pro vydání negativního stanoviska a zároveň by měl zákon upravovat vydávání coherence stamp u záměrů, u kterých nebyla žádná změna oproti vydanému stanovisku EIA shledána. Stavební úřad by tak byl vždy informován ze strany příslušného úřadu o výsledku přezkoumání projektové dokumentace příslušného úřadu.

Další nedostatek právní úpravy pro posuzování vlivů na životní prostředí byl shledán v pojmu „významný negativní vliv na životní prostředí“. Neexistuje výklad tohoto pojmu, což může v praxi znamenat pro úředníky značné potíže. Pro předejití problémů v praxi by měly být pro jednotlivé vlivy, které působí na životní prostředí, upraveny limity, které by upravovaly, kdy je ještě bráno, že změna záměru nepodléhá novému posouzení.

Další pojem, pro který byla shledána nedostatečná zákonná úprava, je pojem veřejnost. Pojem je velmi rozsáhlý a bez jakéhokoliv omezení, i když v samotném navazujícím řízení nemá veřejnost postavení účastníka, může podávat připomínky, které musí stavební úřad v rozhodnutí vypořádat.

Byla shledána nutnost k upřesnění tohoto pojmu, případně omezení takové veřejnosti například dosažením určitého věku, občanstvím, případně trvalým bydlištěm.

Významný pojem v navazujících řízeních budou hrát účastníci skryti pod pojmem dotčená veřejnost, která se může řízení účastnit ve dvou formách. První forma účastenství v podobě občanského sdružení či spolku je jasná. Problematická pro identifikaci v řízeních bude dotčená veřejnost upravena v § 3 písm. i) 2 ZoPVŽP. Taková dotčená veřejnost se stává právnickou osobou, ale jakou, to už zákon neříká a jak ji má stavební úřad v řízení identifikovat, to už vůbec ne. Je nutné tento pojem upřesnit tak, aby bylo jasné, jak má být dotčená veřejnost identifikovatelná v navazujícím řízení a kdo za dotčenou veřejnost může vystupovat.

6. Závěr

Umístování staveb je jedno z nejnáročnějších správních řízení, se kterým se můžeme ve správním právu setkat. Náročnost územního řízení se odráží jak v požadavcích na úředníky staveních úřadů, jako na orgány veřejné moci, tak na samotné žadatele o vydání územního rozhodnutí.

Územní řízení se vede podle stavebního zákona a pro výslovně neupravené úkony definované stavebním zákonem se subsidiárně použije správní řád. Díky novele ZoPVŽP č. 39/2015 Sb., která vstoupila v účinnost 1. 4. 2015, se změnil pro stavební úřady postup projednávaných žádostí o územní rozhodnutí pro stavby, pro které bylo vydáno závazné stanovisko EIA. Takové územní rozhodnutí se nyní nazývá navazujícím řízením a je vedeno ne jen podle stavebního zákona a správního řádu, ale také podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

Cílem práce bylo ověřit opodstatněnost zdlouhavého správního řízení při umístování staveb podléhajících vyhodnocení vlivů na životní prostředí a na základě získaných poznatků navrhnout řešení vedoucí ke zlepšení. Z komparativních příkladů územních řízení byla shledána jako nadbytečná 30denní lhůta pro předložení dokumentace pro navazující řízení před podáním žádosti o územní rozhodnutí, a to z důvodu, že příslušný úřad, který vydal stanovisko EIA je povinen ověřit případné změny k záměru, ke kterému vydal závazné stanovisko o posuzování vlivů na životní prostředí až po doručení oznámení o zahájení územního řízení.

Dále byly shledány nedostatky v právní úpravě základních pojmů, tyto nedostatky nebudou mít přímo vliv na délku územního řízení, ale mohou mít vliv na jeho věcnou a právní správnost, která bude posuzována v odvolacím řízení nebo v řízení před soudem. Díky nejednoznačné identifikace pojmu veřejnost, dotčená veřejnost nebo významný negativní vliv na životní prostředí může docházet ke zdlouhavému procesu povolování díky opakujícímu se vracení věci k novému projednání odvolacím správním orgánem.

7. Seznam použitých zdrojů

- PLOS, Jiří. *Stavební zákon s komentářem pro praxi: [stav k 31. 8. 2013]*. 1. vyd. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-3865-9.
- ANDĚL, Petr. *Posuzování vlivů na životní prostředí*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, Centrum pro výzkum toxických látek v prostředí, 2013. Recetox. ISBN 978-80-210-6609-0.
- MAREK, Karel a Petr PRŮCHA. *Stavební právo veřejné a soukromé podle úpravy závazků v novém občanském zákoníku*. Vyd. 1. Praha: Leges, 2013. Praktik (Leges). ISBN 978-80-87576-79-3.
- PRŮCHOVÁ, Ivana. *Stavební zákon a ochrana životního prostředí*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2011. ISBN 978-80-210-5667-1.
- HENDRYCH, Dušan. *Správní právo: obecná část*. 7. vyd. V Praze: C. H. Beck, 2009. Beckovy právnické učebnice. ISBN 978-80-7400-049-2.
- Mareček, J; DOLEŽAL, J.; a spol. *Komentář ke stavebnímu zákonu a předpisy související*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. ISBN 978-80-7380-430-5.
- JEMELKA, Luboš; PONDĚLÍČKOVÁ, Klára; BOHADLO, David. *Správní řád. Komentář*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2011. ISBN 978-80-7400-401-8.
- MALÝ, Stanislav. *Stavební zákon: komentář*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-985-2.
- VEDRAL, Josef. *Správní řád: komentář*. Vyd. 1. Praha: BOVA POLYGON, 2006. ISBN 80-7273-134-3.

Internetové zdroje

- Informační systém EIA, pokyny a sdělení [on line]. [cit. 1. 3. 2016]

Dostupný z www:

<http://portal.cenia.cz/eiasea/dokumenty/eia_pokyny

- Informační systém EIA, záměry na území ČR [on line][cit. 6. 2. 2016]

Dostupný z www:

<http://portal.cenia.cz/eiasea/view/eia100_cr

➤ Rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 4 As 35/2008 – 192 [on line]. Brno: Nejvyšší právní soud České republiky, 2008-10-28 [cit. 5. 12. 2015]
Dostupný z www:
http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2008/0035_4As__0800183A_prevedeno.pdf

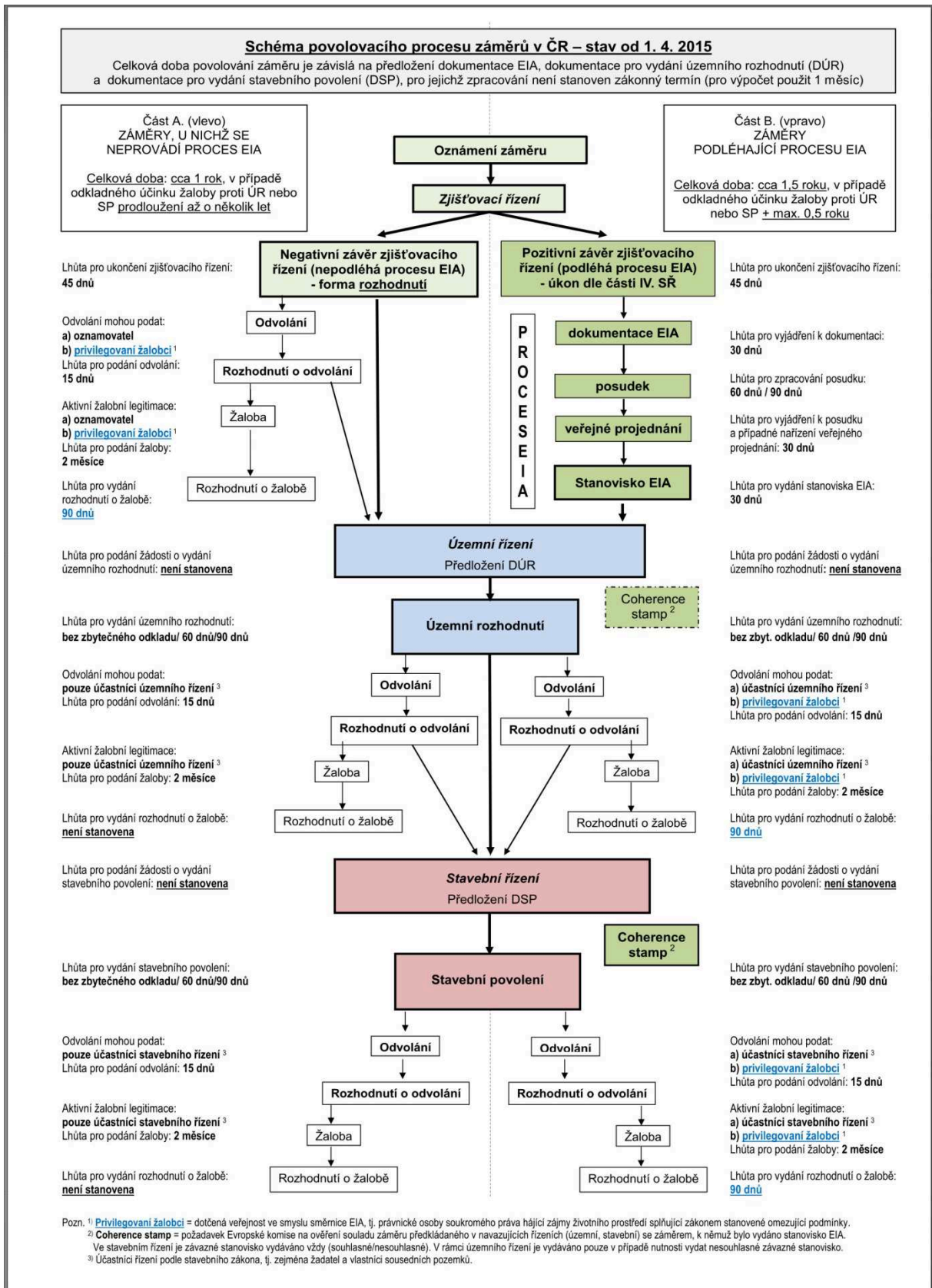
Legislativní zdroje

- Česko. Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- Česko. Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 39/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony
- Česko. Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád ve znění pozdějších předpisů
- Česko. Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.
- Česko. Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- Česko. Zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečišťování, integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- Česko. Vyhláška č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb, jak vyplývá ze změn provedených vyhláškou č. 62/2013
- Česko. Vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 503/2006 Sb., o podrobnější úpravě zemního rozhodování, územního patření a stavebního řádu, jak vyplývá ze změn provedených vyhláškou č. 63/2013 Sb.

8. Přílohy

Příloha č. 1: Schéma povolovacího procesuů záměrů v ČR – stav od 1. 4. 2015

Příloha č. 2: Žádost o vydání územního rozhodnutí

Zdroj: <http://www.hpp11.cz/files/docs/EIA.dokumenty/Schema.povolovaciho.procesu.zameru.v.CR.od.2015.jpg>

Adresa příslušného úřadu

Úřad:

.....

Ulice:

.....

PSČ, obec:

.....

Věc: ŽÁDOST O VYDÁNÍ ROZHODNUTÍ O UMÍSTĚNÍ STAVBY

v územním řízení

ve zjednodušeném územním řízení

podle ustanovení § 86 ve spojení s § 79 a 85 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) a § 3 a § 13b vyhlášky č. 503/2006 Sb., o podrobnější úpravě územního rozhodování, územního opatření a stavebního řádu.

ČÁST A

I. Identifikační údaje stavby

(název stavby / změny stavby, druh a účel stavby / změny stavby, místo stavby / změny stavby – obec, ulice, číslo popisné / evidenční)

.....

.....
.....
.....
.....

II. Pozemky, na kterých se stavba umístuje

katastrální území	parcelní č.	druh pozemku podle katastru nemovitostí	výměra

Umístuje-li se stavba / změna stavby na více pozemcích / stavbách, žadatel připojuje údaje obsažené v tomto bodě v samostatné příloze: ano ne

III. Identifikační údaje žadatele

(fyzická osoba uvede jméno, příjmení, datum narození, místo trvalého pobytu popřípadě adresu pro doručování, není-li shodná s místem trvalého pobytu; pokud záměr souvisí s její podnikatelskou činností, uvede fyzická osoba jméno, příjmení, datum narození, IČ, bylo-li přiděleno, místo trvalého pobytu popřípadě též adresu pro doručování, není-li shodná s místem trvalého pobytu; právnická osoba uvede název nebo obchodní firmu, IČ, bylo-li přiděleno, adresu sídla popřípadě adresu pro doručování, není-li shodná s adresou sídla, osobu oprávněnou jednat jménem právnické osoby)

.....

.....
.....
.....
Telefon / mobilní telefon:

.....
Fax / e-mail:

.....
Datová schránka:

.....
Žádá-li o vydání rozhodnutí více žadatelů, připojují se údaje obsažené v tomto bodě v samostatné příloze:

ano ne

IV. Žadatel jedná

samostatně

je zastoupen; v případě zastoupení na základě plné moci, je plná moc připojena v samostatné příloze (u fyzické osoby se uvede jméno, příjmení, datum narození, místo trvalého pobytu popřípadě adresa pro doručování, není-li shodná s místem trvalého pobytu; právnická osoba uvede název nebo obchodní firmu, IČ, bylo-li přiděleno, adresu sídla popřípadě adresu pro doručování, není-li shodná s adresou sídla, osobu oprávněnou jednat jménem právnické osoby):

.....
.....
.....

Telefon / mobilní telefon:

.....

Fax / e-mail:

.....

Datová schránka:

.....

V. Posouzení vlivu stavby / její změny na životní prostředí podle zvláštního právního předpisu

- stavba / změna stavby nevyžaduje posouzení jejích vlivů na životní prostředí:
- nevztahuje se na ni zákon č. 100/2001 Sb. ani § 45h a 45i zákona č. 114/1992 Sb.
 - stanovisko orgánu ochrany přírody podle § 45i odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., kterým tento orgán vyloučil významný vliv na území evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti
 - sdělení příslušného úřadu, že stavba / její změna, která je podlimitním záměrem, nepodléhá zjišťovacímu řízení
 - závěr zjišťovacího řízení, kterým se stanoví, že stavba / její změna nemůže mít významný vliv na životní prostředí
- stavba / změna stavby vyžaduje posouzení jejích vlivů na životní prostředí:
- stavba / změna stavby byla posouzena před podáním žádosti o vydání rozhodnutí – žadatel doloží stanovisko příslušného úřadu k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí

stavba / změna stavby bude posouzena souběžně s územním řízením – žadatel předloží současně dokumentaci vlivu záměru na životní prostředí

Vdne.....

.....

podpis

ČÁST B

Přílohy k žádosti o vydání územního rozhodnutí v územním řízení:

- 1. Doklad prokazující vlastnické právo žadatele nebo smlouva nebo doklad o právu provést stavbu nebo opatření k pozemkům nebo stavbám, na kterých má být požadovaný záměr uskutečněn; tyto doklady se připojují, nelze-li tato práva ověřit v katastru nemovitostí dálkovým přístupem.
- 2. Souhlas vlastníka pozemku / stavby (v případě, že je odlišný od žadatele), na němž má být stavba umístěna nebo provedena změna stavby, obsahující identifikaci pozemku / stavby a záměru žadatele.
- 3. Plná moc v případě zastupování, není-li udělena plná moc pro více řízení, popřípadě plná moc do protokolu.
- 4. Seznam a adresy oprávněných osob z věcných práv k pozemkům nebo stavbám, na kterých se stavba / změna stavby umísťuje.
- 5. Seznam a adresy osob, jejichž vlastnické nebo jiné věcné právo k sousedním stavbám anebo sousedním pozemkům nebo stavbám na nich může být územním rozhodnutím přímo dotčeno. V případě řízení s velkým počtem účastníků (tj. s více než 30 účastníky) se tyto osoby identifikují pouze označením pozemků a staveb dotčených vlivem záměru evidovaných v katastru nemovitostí.
- 6. Celková situace v měřítku katastrální mapy včetně parcelních čísel, se zakreslením stavebního pozemku, požadovaného umístění stavby / změny stavby, s vyznačením vazeb a účinků na okolí, zejména vzdáleností od hranic pozemku a sousedních staveb.
- 7. U liniových staveb delších než 1 000 m a u staveb zvlášť rozsáhlých se doklad uvedený v bodě 5. doplní zákresem stavby na mapovém podkladě v měřítku 1:10 000 až 1:50 000.
- 8. Dokumentace podle přílohy č. 1 vyhlášky č. 499/2006 Sb., jejíž součástí jsou:
 - závazná stanoviska dotčených orgánů, popřípadě jejich rozhodnutí opatřená doložkou právní moci nebo jiné doklady podle zvláštních právních předpisů, pokud mohou být veřejné zájmy, které tyto orgány podle zvláštního právního předpisu hájí, umístěním stavby dotčeny, s uvedením příslušného orgánu, č.j. a data vydání,
 - stanoviska vlastníků veřejné dopravní a technické infrastruktury k možnosti a způsobu napojení nebo k podmínkám dotčených ochranných a bezpečnostních pásem, popřípadě vyznačená na situačním výkresu, s uvedením příslušného vlastníka, č.j. a data vydání.
- 9. Smlouvy s příslušnými vlastníky veřejné dopravní a technické infrastruktury nebo plánovací smlouva, vyžaduje-li záměr vybudování nové nebo úpravu stávající veřejné dopravní a technické infrastruktury.

- 10. U výrobků, které plní funkci stavby, doklad podle zvláštního právního předpisu prokazujícího shodu jeho vlastností s požadavky na stavby podle § 156 stavebního zákona nebo technickou dokumentaci výrobce nebo dovozce, popřípadě další doklad, z něhož je možné ověřit dodržení požadavků na stavby.
- 11. Stanovisko orgánu ochrany přírody podle § 45i odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., kterým tento orgán vyloučil významný vliv na území evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti; sdělení příslušného úřadu, že stavba / její změna, která je podlimitním záměrem, nepodléhá zjišťovacímu řízení; závěr zjišťovacího řízení, že stavba / její změna nemůže mít významný vliv na životní prostředí.
- 12. Stanovisko příslušného úřadu k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí, bylo-li vydáno.
- 13. Dokumentace vlivů záměru na životní prostředí, bude-li posouzení probíhat v rámci územního řízení.
- 14. Další přílohy podle části A
 - k bodu II. žádosti

 - k bodu III. žádosti